

Suvestinė redakcija nuo 2024-05-06

Įstatymas paskelbtas: Žin. 1998, Nr. [32-852](#), i. k. 0981010ISTAVIII-667

Nauja redakcija nuo 2023-05-01:

Nr. [XIV-1464](#), 2022-10-27, paskelbta TAR 2022-11-07, i. k. 2022-22574

LIETUVOS RESPUBLIKOS TURIZMO ĮSTATYMAS

1998 m. kovo 19 d. Nr. VIII-667
Vilnius

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir taikymas

1. Šis įstatymas nustato turizmo paslaugų organizavimo principus, turizmo paslaugų teikimo, keliautojų teisių apsaugos reikalavimus, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų kompetenciją turizmo srityje, turizmo informacijos centrų vadovų darbo santykių ypatumus.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-2572](#), 2024-04-25, paskelbta TAR 2024-05-02, i. k. 2024-08213

2. Šio įstatymo II skyriuje nustatyti reikalavimai netaikomi:

1) organizuotoms turistinėms kelionėms, turizmo paslaugų rinkiniams, apimantiems trumpesnę negu 24 valandų trukmės laikotarpį, išskyrus atvejus, kai įtraukiama nakvynė;

2) organizuotoms turistinėms kelionėms, turizmo paslaugų rinkiniams, kuriuos fizinis arba juridinis asmuo siūlo įsigyti ne pelno tikslais ir kai paslaugos nėra teikiamos nuolat ir nėra siūlomos visuomenei;

3) organizuotoms turistinėms kelionėms ir turizmo paslaugų rinkiniams, įsigytiems pagal verslo kelionių organizavimo sutartis, kurios sudaromos tarp verslininko ir kito fizinio ar juridinio asmens, veikiančio su jo prekyba, verslu, amatu ar profesija susijusiais tikslais.

3. Šis įstatymas suderintas su Europos Sąjungos teisės aktais, nurodytais šio įstatymo priede.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Aikštelė** – vieta palapinei, priekabiniam nameliui (karavanui), mobiliajam ar stacionariajam nameliui ir (ar) automobiliniam nameliui (kemperiui) statyti.

2. **Apgyvendinimo paslaugos** – ekonominė veikla, kuria sudaromos sąlygos ne nuolatinio gyvenimo tikslais tenkinti nakvynės ir higienos poreikius.

3. **Apgyvandinimo paslaugų teikėjas** – fizinis asmuo arba juridinis asmuo, kita organizacija ar jų padalinys, šio įstatymo nustatyta tvarka teikiantys apgyvendinimo paslaugas.

4. **Atvykstamojo turizmo kelionių organizatorius** – kelionių organizatorius, rengiantis organizuotas turistines keliones iš užsienio valstybės į Lietuvos Respubliką.

5. **Ekskursija** – trumpiau kaip parą trunkantis gamtos, kultūros, mokslo, religijos ir kitų objektų ir (ar) vietovių lankymas pagal nustatytą maršrutą dalyvaujant gidui.

6. **Gidas** – fizinis asmuo, ekskursijų metu teikiantis informaciją apie gamtos, kultūros, mokslo, religijos ir kitus objektus arba vietas ir turintis gido pažymėjimą.

7. **Įplaukos** – visos už organizuotas turistines keliones ir turizmo paslaugų rinkinius gaunamos lėšos, neatsižvelgiant į tai, ar per ataskaitinį laikotarpį jos pripažįstamos pajamomis, ar jomis nelaikomos.

8. **Išvykstamojo turizmo kelionių organizatorius** – kelionių organizatorius, rengiantis organizuotas turistines keliones iš Lietuvos Respublikos į užsienio valstybes arba iš užsienio valstybės į kitas užsienio valstybes.

9. **Kambarys (numeris)** – patalpa ar jų grupė, apgyvendinimo paslaugų teikėjo siūloma nakvynei kaip nedalomas vienetas.

10. **Keliautojas** – fizinis asmuo, siekiantis sudaryti arba sudaręs sutartį dėl kelionių organizavimo paslaugų – organizuotos turistinės kelionės ar turizmo paslaugų rinkinio. Verslo reikalais keliaujantys asmenys, įskaitant laisvųjų profesijų narius ar savarankiškai dirbančius asmenis arba kitus fizinius asmenis, kurie nėra sudarę šio įstatymo 1 straipsnio 2 dalies 3 punkte nurodytų sutarčių, laikomi keliautojais, kai jie sudaro organizuotos turistinės kelionės sutartį ir (ar) įsigyja turizmo paslaugų rinkinį.

11. **Keliautojo grąžinimas** – keliautojo parvežimas į pradinę jo išvykimo vietą arba į kitą sutarties šalių sutartą vietą.

12. **Kelionių organizatoriaus vietinis atstovas** – keliautojo atvykimo vietoje esantis kelionių organizatoriaus įgaliotasis fizinis asmuo, teikiantis keliautojams reikalingą pagalbą organizuotos turistinės kelionės metu.

13. **Kelionių organizatorius** – fizinis arba juridinis asmuo, kuris sudaro ir parduoda (siūlo įsigyti) organizuotą turistinę kelionę tiesiogiai, per kelionių pardavimo agentą ar kartu su kelionių pardavimo agentu arba perduoda keliautojo duomenis kitam turizmo paslaugų teikėjui pagal šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 2 punkto e papunktį.

14. **Kelionių pardavimo agentas** – fizinis arba juridinis asmuo, kuris nėra kelionių organizatorius, bet parduoda ar siūlo įsigyti kelionių organizatoriaus sudarytas organizuotas turistines keliones.

15. **Lankytojas** – fizinis asmuo, kuris lanko turizmo išteklius, naudojasi jais ir (ar) šio įstatymo 3 straipsnyje nurodyta (-omis) turizmo paslauga (-omis), išskyrus apgyvendinimo paslaugas.

16. **Organizuota turistinė kelionė** – ne mažiau kaip dviejų skirtingų turizmo paslaugų – keleivių vežimo; apgyvendinimo, kuris nėra neatsiejama keleivių vežimo dalis ir yra skirtas ne nuolatinio gyvenimo tikslams; automobilių, motociklų ar kitų motorinių transporto priemonių nuomos; ir bet kokios kitos paslaugos, kuri nėra neatsiejama nuo šioje dalyje nurodytų turizmo paslaugų, – derinys, sudaromas pagal šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje išdėstytas sąlygas.

17. **Prioritetinės turizmo rinkos** – ekonomikos ir inovacijų ministro patvirtintame sąraše nurodytos užsienio valstybės, iš kurių siekiama pritraukti didesnę atvykstančių keliautojų, lankytojų ir turistų skaičių.

18. **Turistas** – fizinis asmuo, kuris naudojasi ar siekia pasinaudoti apgyvendinimo arba apgyvendinimo ir kita (-omis) šio įstatymo 3 straipsnyje nurodyta (-omis) turizmo paslauga (-omis).

19. **Turizmo informacijos centras** – turizmo informacijos ženklą naudojantis juridinis asmuo, nemokamai ir (ar) už atlygį turistams teikiantis informaciją apie turizmo paslaugas, turizmo išteklius, viešąją turizmo ir poilsio infrastruktūrą.

20. **Turizmo ištekliai** – gamtos, kultūros, mokslo, religijos ir kiti objektai, renginiai, paslaugos ir (ar) vietovės Lietuvos Respublikoje, dominantys keliautojus, lankytojus ir turistus ar skirti jų reikmėms.

21. **Turizmo paslaugos** – už užmokestį teikiamos paslaugos, nurodytos šio įstatymo 3 straipsnyje.

22. **Turizmo paslaugų rinkinio pardavėjas** – fizinis arba juridinis asmuo, padedantis keliautojui įsigyti turizmo paslaugų rinkinį šio įstatymo II skyriaus penktajame skirsnyje nustatyta tvarka.

23. **Turizmo paslaugų rinkinys** – šio įstatymo 22 straipsnyje nurodytomis sąlygomis tai pačiai kelionei ar toms pačioms atostogoms įsigijamos bent dviejų skirtingų rūšių turizmo paslaugos, kurios nėra organizuota turistinė kelionė ir dėl kurių sudaromos atskiros sutartys su skirtingais turizmo paslaugų teikėjais.

24. **Turizmo paslaugų teikėjas** – fizinis asmuo arba juridinis asmuo, kita organizacija ar jų padalinys, tiesiogiai ar per tarpininkus teikiantys šio įstatymo 3 straipsnyje nurodytas turizmo paslaugas.

25. **Turizmo trasa** – keliauti poilsio ar turizmo tikslais suplanuotas, įrengtas ir specialiais trasos ženklais vietovėje paženklintas vientisas viešosios turizmo ir poilsio infrastruktūros objektas.

26. **Užsakomasis skrydis** – nereguliarusis skrydis, vykdomas užsakomuoju orlaiviu.

27. **Viešojo turizmo ir poilsio infrastruktūra** – nuosavybės teise valstybei ar savivaldybėms priklausantys stacionarūs ar laikini statiniai ir įrenginiai, kiti objektai (turizmo trasos, pėsčiųjų (dviračių) takai, poilsio, apžvalgos ir stovėjimo aikštelės, stovyklavietės ir jų įrenginiai, paplūdimių įrenginiai, informacijos, higienos ir atliekų surinkimo, kiti renginių priežiūros, lankytojų aptarnavimo ir poilsio objektai).

28. **Vietinio turizmo kelionių organizatorius** – kelionių organizatorius, organizuojantis turistines keliones po Lietuvos Respubliką.

29. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžiamos Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse, Lietuvos Respublikos draudimo įstatyme, Lietuvos Respublikos įmonių atskaitomybės įstatyme, Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatyme, Lietuvos Respublikos paslaugų įstatyme, Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatyme, Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatyme, Lietuvos Respublikos reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatyme, Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatyme, Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatyme, Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatyme, Lietuvos Respublikos karo padėties įstatyme, Lietuvos Respublikos mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatyme, Lietuvos Respublikos nepaprastosios padėties įstatyme, Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatyme ir Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatyme.

3 straipsnis. Turizmo paslaugų rūšys

1. Kelionių organizavimo paslaugos:

- 1) organizuota turistinė kelionė;
- 2) turizmo paslaugų rinkinys.

2. Kitos turizmo paslaugos:

- 1) turistų informavimo paslaugos;
- 2) apgyvendinimo paslaugos.

3. Turizmo paslaugomis šiame įstatyme taip pat laikomos paslaugos, kurios sudaro turizmo paslaugų rinkinį pagal šio įstatymo II skyriaus penktojo skirsnio nuostatas:

- 1) keleivių vežimo paslaugos (visų rūšių transportu);
- 2) automobilių, motociklų ar kitų motorinių transporto priemonių nuomos paslaugos;
- 3) apgyvendinimo paslaugos, kurios nėra neatsiejama keleivių vežimo dalis ir teikiamos pagal sutartis dėl šiame įstatyme nustatytų turizmo paslaugų;

4) bet kokia kita paslauga, kuri nėra neatsiejama nuo turizmo paslaugų, nurodytų šios dalies 1, 2 ar 3 punkte.

II SKYRIUS

KELIONIŲ ORGANIZAVIMO PASLAUGOS

PIRMASIS SKIRSNIS

ORGANIZUOTA TURISTINĖ KELIONĖ

4 straipsnis. Organizuotos turistinės kelionės sudarymas

1. Turizmo paslaugų derinys laikomas organizuota turistine kelione, jeigu jis sudaromas pagal šios dalies 1 ar 2 punkte išdėstytas sąlygas:

1) turizmo paslaugas keliautojo prašymu arba atsižvelgdamas į jo pasirinkimą ir prieš sudarydamas vieną sutartį dėl visų turizmo paslaugų sujungia vienas kelionių organizatorius;

2) turizmo paslaugos, nepaisant to, ar su skirtingais turizmo paslaugų teikėjais yra sudaromos atskiros sutartys, ar nesudaromos, atitinka bent vieną iš šių sąlygų:

a) keliautojo pasirenkamos prieš sutinkant už jas sumokėti ir įsigyjamos vienoje pardavimo vietoje;

b) siūlomos ir (ar) parduodamos už bendrą kainą arba joms tokia kaina nustatoma;

c) reklamuojamos arba parduodamos jas vadinant terminu „organizuota turistinė kelionė“, „paketas“ ar kitu panašiu terminu;

d) sujungiamos sudarius sutartį, kuria kelionių organizatorius suteikia keliautojui teisę rinktis iš įvairių turizmo paslaugų rūšių;

e) įsigyjamos iš atskirų turizmo paslaugų teikėjų naudojantis susietosiomis internetinio užsakymo sistemomis, kai turizmo paslaugų teikėjas, su kuriuo sudaryta pirmoji sutartis, perduoda keliautojo vardą ir pavardę, informaciją apie atliktą mokėjimą ir elektroninio pašto adresą kitam turizmo paslaugų teikėjui ar teikėjams, o sutartis su pastaruoju turizmo paslaugų teikėju ar teikėjais sudaroma ne vėliau kaip per 24 valandas po pirmosios kelionių organizavimo paslaugos užsakymo patvirtinimo.

2. Turizmo paslaugų derinys, kurį sudaro ne daugiau kaip vienos rūšies turizmo paslauga, nurodyta šio įstatymo 3 straipsnio 3 dalies 1, 2 ar 3 punkte, nesanti neatsiejama kelionės dalis ir sujungta su viena ar daugiau turizmo paslaugų, nurodytų šio įstatymo 3 straipsnio 3 dalies 4 punkte, nėra laikomas organizuota turistine kelione, jeigu pastarosios turizmo paslaugos atitinka bent vieną iš šių sąlygų:

1) nesudaro didelės turizmo paslaugų derinio vertės dalies, nėra esminė derinio dalis ir nėra reklamuojamos kaip esminė derinio dalis;

2) yra pasirenkamos ir įsigyjamos po to, kai pradedama teikti viena iš turizmo paslaugų, nurodytų šio įstatymo 3 straipsnio 3 dalies 1, 2 ar 3 punkte.

3. 25 procentus arba daugiau turizmo paslaugų derinio vertės sudarančios šio įstatymo 3 straipsnio 3 dalies 4 punkte nurodytos kitos turizmo paslaugos laikomos didele organizuotos turistinės kelionės vertės dalimi.

4. Organizuotos turistinės kelionės pradžia laikoma bet kurios turizmo paslaugos, įtrauktos į organizuotą turistinę kelionę, teikimo pradžia.

5 straipsnis. Informacijos teikimas

1. Kelionių organizatorius, kelionių pardavimo agentas iki organizuotos turistinės kelionės sutarties sudarymo valstybine kalba privalo pateikti keliautojui Civilinio kodekso 6.748 straipsnio 1 dalyje nustatytą informaciją. Informacija teikiama naudojant atitinkamą šio straipsnio 4 dalyje nustatytą informacijos teikimo formą.

2. Šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 2 punkto e papunktyje nurodytu atveju kelionių organizatorius ir turizmo paslaugų teikėjas, kuriam yra perduoti keliautojo duomenys, iki sutarties sudarymo privalo pateikti keliautojui šio straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją, naudodamas šio straipsnio 4 dalyje nurodytą informacijos teikimo formą, tiek, kiek ji yra susijusi su atitinkamomis jo teikiamomis turizmo paslaugomis.

3. Šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 2 punkto e papunktyje nurodytu atveju turizmo paslaugų teikėjas, kuriam perduoti keliautojo duomenys, nedelsdamas informuoja kelionių organizatorių apie organizuotos turistinės kelionės sutarties sudarymą ir pateikia kelionių organizatoriui jo, kaip kelionių organizatoriaus, prievolėms įvykdyti būtiną informaciją. Gavęs šią informaciją, kelionių organizatorius iš karto patvariojoje laikmenoje pateikia keliautojui Civilinio kodekso 6.748 straipsnio 1 dalyje ir 6.749 straipsnio 2 dalyje nurodytą informaciją.

4. Informacijos teikimo formas, kurios naudojamos sudarant organizuotos turistinės kelionės sutartį fiziškai dalyvaujant kelionių organizatoriui arba kelionių pardavimo agentui ir keliautojui ar nuotoliniu būdu (telefonu, elektroniniu būdu), tvirtina ekonomikos ir inovacijų ministras.

5. Kelionių organizatorius, kelionių pardavimo agentas atsako už pateiktos informacijos, kuri yra neatskiriama organizuotos turistinės kelionės sutarties dalis, teisingumą, išsamumą ir tikslumą.

6 straipsnis. Organizuotos turistinės kelionės sutarties sudarymas

1. Organizuotos turistinės kelionės sutartis tarp tiesiogiai arba per kelionių pardavimo agentus veikiančio kelionių organizatoriaus ir keliautojo sudaroma vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo ir Civilinio kodekso nuostatomis.

2. Organizuotos turistinės kelionės sutarties standartines sąlygas tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija.

ANTRASIS SKIRSNIS

KELIONIŲ ORGANIZATORIUS

7 straipsnis. Kelionių organizatoriaus teisės ir pareigos

1. Organizuotas turistines keliones turi teisę rengti šio įstatymo 9 straipsnyje nustatyta tvarka išduotą kelionių organizatoriaus pažymėjimą turintis kelionių organizatorius.

2. Kelionių organizatorius privalo:

1) turėti šio įstatymo 12 straipsnyje nustatytą galiojantį prievolių įvykdymo užtikrinimą patvirtinantį dokumentą ir prievolių įvykdymo užtikrinimą patvirtinančiame dokumente nurodytą prievolių įvykdymo užtikrinimo sumą pagrindžiančius dokumentus;

2) užtikrinti, kad prievolių įvykdymo užtikrinimo suma atitiktų šio įstatymo 13 straipsnio reikalavimus;

3) per 10 darbo dienų nuo tada, kai sužinojo ar turėjo sužinoti apie šiame punkte nurodytos informacijos pasikeitimą, pateikti Vyriausybės įgaliotai institucijai informaciją apie:

a) įsteigtus ar panaikintus juridinio asmens filialus ar kitus padalinius, per kuriuos ketina vykdyti ar nustojo vykdyti kelionių organizatoriaus pažymėjime nurodytą veiklą;

b) kelionių organizatoriaus teisinės formos, teisinio statuso, buveinės ar kitų veiklos vietų adreso pasikeitimus;

c) prašyme išduoti kelionių organizatoriaus pažymėjimą ir kartu pateiktuose šio įstatymo 9 straipsnio 1 dalyje nurodytuose dokumentuose nurodytų duomenų pasikeitimą;

4) viešai skelbti aktualią informaciją apie parduodamas organizuotas turistines keliones, kitas turizmo paslaugas;

5) kai jis yra išvykstamojo turizmo kelionių organizatorius ir (ar) atvykstamojo turizmo kelionių organizatorius, ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo atitinkamo ketvirčio pabaigos Vyriausybės įgaliotai institucijai pateikti šios institucijos nustatytos formos ataskaitą, kurioje pateikiami duomenys, reikalingi kelionių organizatoriaus veiklos priežiūrai atlikti (toliau – kelionių organizatoriaus ataskaita);

6) kai jis yra išvykstamojo turizmo kelionių organizatorius ir (ar) atvykstamojo turizmo kelionių organizatorius organizuojant keliones užsakomaisiais skrydžiais, pasibaigus

atitinkamam mėnesiui, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo paskutinės mėnesio dienos, Vyriausybės įgaliotai institucijai pateikti įplaukų lentelę, kurios formą tvirtina Vyriausybės įgaliota institucija;

7) kai jis yra vietinio turizmo kelionių organizatorius, ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo paskutinės kalendorinių metų dienos Vyriausybės įgaliotai institucijai pateikti kelionių organizatoriaus ataskaitą;

8) raštu pranešti Vyriausybės įgaliotai institucijai apie tai, kad kelionių organizatorius negali arba neketina vykdyti įsipareigojimų keliautojams, ne vėliau kaip per vieną darbo dieną nuo šiamo punkte nurodytų aplinkybių paaiškėjimo;

9) ne vėliau kaip per vieną darbo dieną nuo šiamo punkte nurodytų aplinkybių paaiškėjimo dienos raštu pranešti Vyriausybės įgaliotai institucijai apie tai, kad: kelionių organizatorius – juridinis asmuo – turi finansinių sunkumų, teisme priimtas pareiškimas dėl bankroto bylos kelionių organizatoriui – fiziniam asmeniui – iškelimo, teisme priimtas pareiškimas dėl nemokumo bylos (bankroto) kelionių organizatoriui – juridiniam asmeniui – iškelimo arba Juridinių asmenų nemokumo įstatymo nustatyta tvarka yra pateiktas pranešimas (pasiūlymas) kelionių organizatoriaus – juridinio asmens – kreditoriams bankroto procedūras vykdyti ne teismo tvarka; priimtas kreditorių susirinkimo sprendimas kelionių organizatoriui – juridiniam asmeniui – bankroto procesą vykdyti ne teismo tvarka; teismas priėmė nutartį iškelti ar nutraukti kelionių organizatoriaus – fizinio asmens – bankroto bylą; teismas priėmė nutartį iškelti ar nutraukti kelionių organizatoriui – juridiniam asmeniui – bankroto bylą; teismas priėmė sprendimą baigti kelionių organizatoriaus – fizinio asmens – bankroto bylą; teismas priėmė nutartį patvirtinti taikos sutartį; bankrotą vykdant ne teismo tvarka, notaras patvirtino taikos sutartį; teismas priėmė nutartį likviduoti kelionių organizatorių – juridinį asmenį – dėl bankroto;

10) likus ne mažiau kaip 20 darbo dienų iki turimo prievolių įvykdymo užtikrinimo dokumento galiojimo pabaigos, pateikti Vyriausybės įgaliotai institucijai naują kelionių organizatoriaus prievolių įvykdymo užtikrinimą patvirtinančią dokumentą ir prievolių įvykdymo užtikrinimą patvirtinančiame dokumente nurodytą prievolių įvykdymo užtikrinimo sumą pagrindžiančius dokumentus;

11) užtikrinti, kad kelionių organizatoriaus – akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės – nuosavas kapitalas būtų ne mažesnis negu 1/2 įstatuose nurodyto įstatinio kapitalo dydžio. Jeigu kelionių organizatoriaus – juridinio asmens – teisinė forma kitokia negu akcinė bendrovė ar uždaroji akcinė bendrovė, visi kelionių organizatoriaus – juridinio asmens – turtiniai įsipareigojimai negali viršyti viso juridinio asmens turto. Šio punkto reikalavimas netaikomas kelionių organizatoriui – fiziniam asmeniui;

12) kelionių organizatoriaus nemokumo atveju arba kelionių organizatoriui – juridiniam asmeniui – turint finansinių sunkumų, esant galimybei, pasiūlyti keliautojui tęsti organizuotą turistinę kelionę, atsižvelgiant į teisėtus keliautojo lūkesčius ir organizuotos turistinės kelionės pratęsimo galimybes.

3. Kitos kelionių organizatorių teisės ir pareigos nustatytos šiame įstatyme ir Civiliniame kodekse.

8 straipsnis. Nepriekaištingos reputacijos reikalavimas

1. Kelionių organizatorius – fizinis asmuo ir kelionių organizatoriaus – juridinio asmens – atstovai, nurodyti šio straipsnio 2 dalyje (toliau – juridinio asmens atstovai), turi būti nepriekaištingos reputacijos.

2. Juridinio asmens atstovais laikomi:

- 1) savininkas;
- 2) vienasmenis vadovas;
- 3) kolegialaus valdymo organų nariai;

4) dalyvis, turintis juridinio asmens įstatinio kapitalo ir (ar) balso teisių dalį, suteikiančią daugiau negu ketvirtadalį balso teisių visuotiniame dalyvių susirinkime. Jeigu dalyvis yra juridinis asmuo, ši nuostata taikoma juridinio asmens atstovui, nurodytam šios dalies 1, 2, 3 punktuose;

5) juridinio asmens, kuris yra kelionių organizatoriaus savininkas, atstovas, nurodytas šios dalies 1, 2, 3, 4 punktuose.

3. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytas asmuo nėra laikomas nepriekaištingos reputacijos, jeigu:

1) jis yra pripažintas kaltu padaręs Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse numatytą sunkų, labai sunkų nusikaltimą arba nusikaltimą ar baudžiamąjį nusižengimą nuosavybei, turtinėms teisėms ir turtiniams interesams, ekonomikai ir verslo tvarkai, finansų sistemai, jeigu jo teistumas už pirmiau nurodytus nusikaltimus nėra išnykęs ar panaikintas arba nepraėjo 5 metai nuo teismo nuosprendžio, kuriuo fizinis asmuo yra pripažintas kaltu dėl šiame punkte nurodytų baudžiamųjų nusižengimų, įsiteisėjimo;

2) jis buvo nubaustas administracine nuobauda, kai ši nuobauda buvo skirta už įstatymų ar kitų teisės aktų, reglamentuojančių turizmo paslaugų teikimą ir keliautojų teisių apsaugos reikalavimus, nuostatų pažeidimą, ir už tai jis buvo baustas daugiau kaip vieną kartą per vienus metus;

3) per pastaruosius 5 metus jam, kaip juridinio asmens atstovui – dalyviui, turinčiam juridinio asmens įstatinio kapitalo ir (ar) balso teisių dalį, suteikiančią daugiau negu ketvirtadalį

balso teisių visuotiniame dalyvių susirinkime, įstatymų, reglamentuojančių juridinių asmenų veiklą, nustatyta tvarka jau buvo sustabdyta teisė naudotis balso teise juridinio asmens dalyvių susirinkime;

4) per pastaruosius 5 metus buvo kelionių organizatoriaus, kuris tapo nemokus ar pripažintas bankrutavusiu, ir dėl tokių veiksmų atsirado žala keliautojams, atstovu, nurodytu šio straipsnio 2 dalies 1, 2, 3, 4 punktuose;

5) per pastaruosius 5 metus buvo kelionių organizatoriaus – juridinio asmens, kurio kelionių organizatoriaus pažymėjimo galiojimas buvo panaikintas dėl šio įstatymo 11 straipsnio 2 dalies 1, 2, 3, 4, 5 punktuose nustatytų reikalavimų pažeidimų, atstovu, nurodytu šio straipsnio 2 dalies 1, 2, 3, 4 punktuose;

6) per pastaruosius 5 metus buvo kelionių organizatorius – fizinis asmuo, kuriam buvo iškelta bankroto byla, kuris tapo nemokus ar dėl kurio teismas priėmė sprendimą baigti fizinio asmens bankroto bylą, ir dėl tokių veiksmų atsirado žala keliautojams.

4. Fiziniam asmeniui arba juridiniam asmeniui, kuris pats ar juridinio asmens atstovas pagal šio straipsnio 3 dalį nėra laikomas nepriekaištingos reputacijos, kelionių organizatoriaus pažymėjimas neišduodamas.

9 straipsnis. Kelionių organizatoriaus pažymėjimo išdavimas

1. Asmuo, norintis gauti kelionių organizatoriaus pažymėjimą, turi atitikti šio įstatymo 7 straipsnio 2 dalies 1, 2 ir 11 punktuose ir šio įstatymo 8 straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus ir pateikti Vyriausybės įgaliotai institucijai prašymą išduoti kelionių organizatoriaus pažymėjimą ir dokumentus, patvirtinančius atitiktį šioje dalyje nustatytiems reikalavimams.

2. Vyriausybės įgaliota institucija, per 20 darbo dienų išnagrinėjusi asmens prašymą, pateiktus dokumentus ir įvertinusi asmens atitiktį šio straipsnio 1 dalyje nustatytiems reikalavimams, gali:

1) priimti sprendimą išduoti kelionių organizatoriaus pažymėjimą;

2) nurodyti prašymą pateikusiam asmeniui per 5 darbo dienas nuo prašymo Vyriausybės įgaliotoje institucijoje gavimo dienos pateikti visus būtinus trūkstamus dokumentus arba ištaisyti dokumentuose nurodytus duomenis;

3) priimti sprendimą neišduoti kelionių organizatoriaus pažymėjimo, jeigu asmuo neatitinka šio straipsnio 1 dalyje nustatytų reikalavimų, per šios dalies 2 punkte nustatytą terminą nepateikia visų būtinų trūkstamų dokumentų arba neištaiso dokumentuose nurodytų duomenų.

3. Kelionių organizatorius gali verstis tik kelionių organizatoriaus pažymėjime nurodytos veiklos rūšimis (atvykstamojo turizmo kelionių organizatoriaus, išvykstamojo turizmo kelionių organizatoriaus, vietinio turizmo kelionių organizatoriaus).

4. Kelionių organizatoriaus pažymėjimo išdavimo, kelionių organizatoriaus pažymėjimo galiojimo sustabdymo, sustabdymo pratęsimo, sustabdymo panaikinimo, kelionių organizatoriaus pažymėjimo galiojimo panaikinimo tvarkos aprašą tvirtina ekonomikos ir inovacijų ministras.

10 straipsnis. Kelionių organizatoriaus pažymėjimo galiojimo sustabdymas, sustabdymo pratęsimas ir sustabdymo panaikinimas

1. Vyriausybės įgaliota institucija privalo nedelsdama, ne vėliau kaip per vieną darbo dieną nuo šioje dalyje nurodytų aplinkybių paaiškėjimo, sustabdyti kelionių organizatoriaus pažymėjimo galiojimą 10 darbo dienų, kai:

1) po sprendimo išduoti kelionių organizatoriaus pažymėjimą priėmimo paaiškėja faktų, dėl kurių asmeniui, pateikusiam šio įstatymo 9 straipsnio 1 dalyje nurodytą prašymą, būtų atsisakyta išduoti kelionių organizatoriaus pažymėjimą;

2) galiojančiame prievolių įvykdymo užtikrinimą patvirtinančiame dokumente nurodyta prievolių įvykdymo užtikrinimo suma neatitinka šio įstatymo 13 straipsnyje nustatytų reikalavimų, išskyrus atvejį, kai kelionių organizatorius tikslina prievolių įvykdymo užtikrinimo sumą, kaip nurodyta šio įstatymo 14 straipsnio 1 dalyje;

3) kelionių organizatorius, likus ne mažiau kaip 20 darbo dienų iki turimo prievolių įvykdymo užtikrinimo dokumento galiojimo pabaigos, Vyriausybės įgaliotai institucijai nepateikia naujo kelionių organizatoriaus prievolių įvykdymo užtikrinimą patvirtinančio dokumento ir prievolių įvykdymo užtikrinimą patvirtinančiame dokumente nurodytą prievolių įvykdymo užtikrinimo sumą pagrindžiančių dokumentų;

4) kelionių organizatorius nevykdo šio įstatymo 7 straipsnio 2 dalies 5, 6 ir 7 punktuose nustatytų įpareigojimų;

5) kelionių organizatorius raštu praneša kreditoriams ir Vyriausybės įgaliotai institucijai apie tai, kad negali arba neketina vykdyti įsipareigojimų;

6) sprendimu, kai atlikdama kelionių organizatoriaus priežiūrą Vyriausybės įgaliota institucija nustato, kad kelionių organizatorius negali vykdyti įsipareigojimų keliautojams pagal sudarytas organizuotos turistinės kelionės sutartis;

7) atsiranda aplinkybių, dėl kurių kelionių organizatorius – fizinis asmuo ir kelionių organizatoriaus – juridinio asmens – atstovai negali būti laikomi nepriekaištingos reputacijos pagal šio įstatymo 8 straipsnio 3 dalį.

2. Vyriausybės įgaliota institucija ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo sprendimo sustabdyti kelionių organizatoriaus pažymėjimo galiojimą priėmimo dienos raštu praneša kelionių organizatoriui apie Vyriausybės įgalios institucijos sprendimą sustabdyti kelionių organizatoriaus pažymėjimo galiojimą.

3. Kelionių organizatorius privalo per 10 darbo dienų nuo pranešimo apie Vyriausybės įgalios institucijos sprendimą sustabdyti kelionių organizatoriaus pažymėjimo galiojimą gavimo dienos pašalinti šio straipsnio 1 dalyje nurodytas aplinkybes. Kai paaiškėja, kad kelionių organizatorius – fizinis asmuo ir kelionių organizatoriaus – juridinio asmens – atstovai neatitinka nepriekaištingos reputacijos reikalavimų pagal šio įstatymo 8 straipsnio 3 dalį, kelionių organizatorius privalo Vyriausybės įgalios institucijai per šioje dalyje nustatytą terminą pateikti tokio fakto paneigimą patvirtinančius dokumentus ir informaciją arba pateikti dokumentus ir informaciją, kad pasikeitė, buvo paskirti (išrinkti) nauji kelionių organizatoriaus – juridinio asmens – atstovai. Kai dėl objektyvių priežasčių per šioje dalyje nustatytą terminą šio straipsnio 1 dalyje nurodytos aplinkybės negali būti pašalintos, Vyriausybės įgaliota institucija gali kelionių organizatoriaus motyvuotu prašymu kelionių organizatoriaus pažymėjimo galiojimo sustabdymo terminą pratęsti ne ilgiau kaip 10 darbo dienų ir ne daugiau kaip vieną kartą.

4. Kai Vyriausybės įgaliota institucija sustabdo kelionių organizatoriaus pažymėjimo galiojimą, kelionių organizatorius nuo pranešimo apie Vyriausybės įgalios institucijos sprendimą sustabdyti kelionių organizatoriaus pažymėjimo galiojimą gavimo dienos neturi teisės prisiimti naujų įsipareigojimų keliautojams, tačiau privalo vykdyti visus iki Vyriausybės įgalios institucijos pranešimo apie sprendimą sustabdyti kelionių organizatoriaus pažymėjimo galiojimą gavimo dienos prisiimtus įsipareigojimus keliautojams.

5. Vyriausybės įgaliota institucija kelionių organizatoriaus prašymu iki 12 mėnesių sustabdo kelionių organizatoriaus pažymėjimo galiojimą, jeigu kelionių organizatorius yra įvykdęs visus savo organizuotų turistinių kelionių įsipareigojimus keliautojams, pateikia tai pagrindžiančius dokumentus ir jeigu nėra šio straipsnio 1 dalyje nurodytų aplinkybių. Kelionių organizatoriaus pažymėjimo galiojimo sustabdymas kelionių organizatoriaus prašymu pratęsiamas ne daugiau kaip vieną kartą iki 6 mėnesių. Naują prašymą sustabdyti kelionių organizatoriaus pažymėjimo galiojimą kelionių organizatorius gali pateikti praėjus ne mažiau kaip 6 mėnesiams nuo kelionių organizatoriaus pažymėjimo galiojimo sustabdymo pagal šios dalies nuostatas panaikinimo.

6. Jeigu kelionių organizatorius per šio straipsnio 3 dalyje nustatytą terminą pašalina šio straipsnio 1 dalyje nurodytas aplinkybes arba kelionių organizatoriaus pažymėjimo galiojimo sustabdymo, atlikto šio straipsnio 5 dalyje nustatytu pagrindu, panaikinimo dieną nėra šio straipsnio 1 dalyje nurodytų aplinkybių, Vyriausybės įgaliota institucija ne vėliau kaip kitą darbo

dieną nuo informacijos apie minėtų aplinkybių pašalinimą ar jų nebuvimą ir tai pagrindžiančių dokumentų gavimo dienos panaikina kelionių organizatoriaus pažymėjimo galiojimo sustabdymą.

7. Vyriausybės įgaliota institucija netenkina kelionių organizatoriaus prašymo panaikinti kelionių organizatoriaus pažymėjimo galiojimo sustabdymą, atliktą šio straipsnio 5 dalyje nustatytu pagrindu, anksčiau, negu sueis nustatyto sustabdymo termino pabaiga, jeigu paaiškėja, kad kelionių organizatorius atitinka bent vieną šio straipsnio 1 dalyje nurodytą aplinkybę.

8. Kai, Vyriausybės įgaliotai institucijai priimant sprendimą dėl kelionių organizatoriaus pažymėjimo galiojimo sustabdymo, atlikto šio straipsnio 5 dalyje nustatytu pagrindu, panaikinimo, paaiškėja, kad egzistuoja bent viena šio straipsnio 1 dalyje nurodyta aplinkybė, Vyriausybės įgaliota institucija panaikina kelionių organizatoriaus pažymėjimo galiojimo sustabdymą, atliktą šio straipsnio 5 dalyje nustatytu pagrindu, ir taiko šio straipsnio 1 dalyje nurodytą procedūrą.

11 straipsnis. Kelionių organizatoriaus pažymėjimo galiojimo panaikinimas

1. Kai paaiškėja, kad kelionių organizatorius neatitinka šio įstatymo 7 straipsnio 2 dalies 11 punkte nustatytų reikalavimų, arba kai įstatymų, reglamentuojančių finansinę atskaitomybę, nustatytais atvejais kelionių organizatorius Juridinių asmenų registro tvarkytojui Civilinio kodekso 2.66 straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka nepateikė metinių finansinių ataskaitų rinkinio arba metinės ataskaitos, Vyriausybės įgaliota institucija raštu įspėja kelionių organizatorių apie kelionių organizatoriaus pažymėjimo galiojimo panaikinimą, jeigu kelionių organizatorius per 3 mėnesius nuo Vyriausybės įgalios institucijos įspėjimo gavimo dienos nepašalina šioje dalyje nurodyto trūkumo.

2. Vyriausybės įgaliota institucija kitą darbo dieną nuo nurodytų aplinkybių atsiradimo momento panaikina kelionių organizatoriaus pažymėjimo galiojimą, kai:

1) kelionių organizatorius per šio įstatymo 10 straipsnio 3 dalies pirmame sakinyje nustatytą terminą arba šio įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka pratęstą terminą nepašalina pažeidimų, dėl kurių kelionių organizatoriaus pažymėjimo galiojimas buvo sustabdytas;

2) kelionių organizatorius pažeidžia šio įstatymo 14 straipsnio 2 dalyje nustatytą reikalavimą;

3) kelionių organizatorius per 3 mėnesius nuo šio straipsnio 1 dalyje nurodyto Vyriausybės įgalios institucijos įspėjimo apie kelionių organizatoriaus pažymėjimo galiojimo panaikinimą gavimo dienos nepašalina šio straipsnio 1 dalyje nurodyto trūkumo;

4) įsiteisėja teismo nutartis kelionių organizatoriui – juridiniam asmeniui – išskelti bankroto bylą arba kreditorių susirinkimas priima sprendimą kelionių organizatoriui – juridiniam asmeniui – bankroto procedūras atlikti ne teismo tvarka;

5) įsiteisėja teismo nutartis kelionių organizatoriui – fiziniam asmeniui – išskelti bankroto bylą, tačiau jis per 10 darbo dienų nuo teismo nutarties įsiteisėjimo nepateikia Vyriausybės įgaliotai institucijai teismo leidimo vykdyti individualią veiklą, arba įsiteisėja teismo nutartis, kuria patvirtinamas fizinio asmens mokumo atkūrimo planas, kuriame nenumatyta, kad fizinis asmuo vykdytų individualią veiklą;

6) paaiškėja, kad kelionių organizatorius – juridinis asmuo – yra likviduojamas arba pasibaigia kitais įstatymų, reglamentuojančių juridinių asmenų veiklą, nustatytais pagrindais;

7) kelionių organizatorius – fizinis asmuo – miršta;

8) Vyriausybės įgaliota institucija nustato, kad kelionių organizatorius – juridinis asmuo – turi finansinių sunkumų.

3. Vyriausybės įgaliota institucija kelionių organizatoriaus prašymu panaikina kelionių organizatoriaus pažymėjimo galiojimą, jeigu kelionių organizatorius yra įvykdęs visus savo organizuotų turistinių kelionių įsipareigojimus keliautojams ir pateikia tai pagrindžiančius dokumentus.

4. Vyriausybės įgaliota institucija ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo sprendimo panaikinti kelionių organizatoriaus pažymėjimo galiojimą priėmimo dienos raštu praneša kelionių organizatoriui apie Vyriausybės įgaliotos institucijos sprendimą panaikinti kelionių organizatoriaus pažymėjimo galiojimą.

TREČIASIS SKIRSNIS

KELIONIŲ ORGANIZATORIAUS PRIEVOLIŲ ĮVYKDYMO UŽTIKRINIMAS

12 straipsnis. Kelionių organizatoriaus prievolių įvykdymo užtikrinimas

1. Lietuvos Respublikoje įsteigto kelionių organizatoriaus prievolių įvykdymas užtikrinamas galiojančiu draudimo įmonės prievolių įvykdymo laidavimo draudimu ir (ar) finansų įstaigos suteikiama finansine garantija.

2. Kelionių organizatorius privalo pateikti Vyriausybės įgaliotai institucijai draudimo įmonės pasirašytą prievolių įvykdymo laidavimo draudimo sutartį ir (ar) finansų įstaigos suteiktą finansinę garantiją, pagal kurias atitinkamai draudimo įmonė arba finansų įstaiga įsipareigoja sumokėti Vyriausybės įgaliotos institucijos reikalaujamą pagrįstą sumą keliautojų nuostoliams kompensuoti, neviršijančią atitinkamai laidavimo draudimo sutartyje ir (ar) finansų įstaigos

suteiktoje finansinėje garantijoje nurodytos sumos, jeigu kelionių organizatorius nevykdys šio įstatymo 15 straipsnio 1 dalyje nustatytų prievolių.

3. Kelionių organizatoriaus su draudimo įmone sudarytos prievolių įvykdymo laidavimo draudimo sutarties ir (ar) finansų įstaigos suteiktos finansinės garantijos trumpiausias galiojimo terminas yra 3 mėnesiai.

4. Kelionių organizatoriaus prievolių įvykdymo užtikrinimo tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

13 straipsnis. Kelionių organizatoriaus prievolių įvykdymo užtikrinimo sumos dydžiai

1. Vietinio turizmo kelionių organizatoriaus ir atvykstamojo turizmo kelionių organizatoriaus prievolių įvykdymo užtikrinimo suma turi būti ne mažesnė kaip 3 000 eurų.

2. Išvykstamojo turizmo kelionių organizatoriaus prievolių įvykdymo užtikrinimo suma turi būti ne mažesnė kaip 50 000 eurų. Kai tokią veiklą vykdo kelionių organizatorius, kurio paeiliui einančių paskutinių praėjusių ir pasibaigusių keturių ketvirčių kelionių organizatoriaus pajamos mažesnės negu 1 000 000 eurų, prievolių įvykdymo užtikrinimo suma turi būti ne mažesnė kaip 20 000 eurų.

3. Išvykstamojo turizmo kelionių organizatoriaus ir atvykstamojo turizmo kelionių organizatoriaus prievolių įvykdymo užtikrinimo suma turi būti didžiausia suma iš šių:

- 1) prievolių įvykdymo užtikrinimo suma, nustatyta šio straipsnio 1 ar 2 dalyje;
- 2) 200 000 eurų, organizuojant keliones užsakomaisiais skrydžiais;
- 3) 7 procentai paeiliui einančių paskutinių praėjusių ir pasibaigusių keturių ketvirčių kelionių organizatoriaus pajamų sumos už organizuotų turistinių kelionių pardavimą pagal visas kelionių organizatoriaus sudarytas organizuotos turistinės kelionės sutartis;
- 4) kelionių organizatoriaus gautų įplaukų suma pagal visas kelionių organizatoriaus sudarytas ir dar neįvykdytas organizuotos turistinės kelionės sutartis.

4. Tais atvejais, kai kelionių organizatorius vykdo išvykstamojo turizmo kelionių organizatoriaus ir atvykstamojo turizmo kelionių organizatoriaus veiklas, išvykstamojo turizmo kelionių organizatoriaus ir vietinio turizmo kelionių organizatoriaus veiklas, atvykstamojo turizmo kelionių organizatoriaus ir vietinio turizmo kelionių organizatoriaus veiklas arba išvykstamojo turizmo kelionių organizatoriaus, atvykstamojo turizmo kelionių organizatoriaus ir vietinio turizmo kelionių organizatoriaus veiklas, prievolių įvykdymo užtikrinimo suma *mutatis mutandis* skaičiuojama vadovaujantis šio straipsnio 3 dalimi.

5. Vyriausybės įgaliota institucija tikrina, ar kelionių organizatoriaus prievolių įvykdymo užtikrinimą patvirtinančiame dokumente nurodyta prievolių įvykdymo užtikrinimo suma apskaičiuota pagal šio straipsnio nuostatas.

14 straipsnis. Prievolių įvykdymo užtikrinimo sumos tikslinimas

1. Jeigu kelionių organizatoriaus prievolių įvykdymo užtikrinimo suma tampa mažesnė, negu nustatyta šio įstatymo 13 straipsnyje, kelionių organizatorius privalo nedelsdamas, ne vėliau kaip per vieną darbo dieną nuo šioje dalyje numatytos aplinkybės atsiradimo, kreiptis į draudimo įmonę ar finansų įstaigą dėl prievolių įvykdymo užtikrinimo sumos patikslinimo. Draudimo įmonė ar finansų įstaiga ne vėliau kaip per 4 darbo dienas nuo kelionių organizatoriaus kreipimosi dienos priima sprendimą dėl prievolių įvykdymo užtikrinimo sumos patikslinimo. Kelionių organizatorius ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo kelionių organizatoriaus kreipimosi į draudimo įmonę ar finansų įstaigą dienos privalo pateikti Vyriausybės įgaliotai institucijai prievolių įvykdymo užtikrinimą patvirtinantį dokumentą ir prievolių įvykdymo užtikrinimą patvirtinančiame dokumente nurodytą prievolių įvykdymo užtikrinimo sumą pagrindžiančius dokumentus.

2. Kelionių organizatorius neturi teisės prisiimti naujų įsipareigojimų keliautojams nuo jo kreipimosi į draudimo įmonę ar finansų įstaigą dėl prievolių įvykdymo užtikrinimo sumos patikslinimo dienos iki patikslinto prievolių įvykdymo užtikrinimą patvirtinančio dokumento pateikimo Vyriausybės įgaliotai institucijai.

15 straipsnis. Prievolių įvykdymo užtikrinimo mastas

1. Kelionių organizatorius garantuoja, kad jo turimas prievolių įvykdymo užtikrinimas apima:

1) keliautojo grąžinimą, įskaitant būtiną organizuotos turistinės kelionės sutartyje numatytą apgyvendinimą tol, kol keliautojas grąžinamas, ir už organizuotą turistinę kelionę keliautojo ar jo vardu sumokėtų pinigų sumos, atitinkančios nesuteiktų paslaugų kainą, grąžinimą keliautojui, jeigu prasidėjus organizuotai turistinei kelionei paaiškėja, kad kelionių organizatorius negalės toliau vykdyti organizuotos turistinės kelionės sutarties;

2) už organizuotą turistinę kelionę keliautojo ar jo vardu sumokėtų pinigų grąžinimą keliautojui, jeigu dar neprasidėjus organizuotai turistinei kelionei paaiškėja, kad kelionių organizatorius negalės pradėti vykdyti organizuotos turistinės kelionės sutarties;

3) kupono keliautojui išdavimą šio įstatymo 18 straipsnyje nustatytais sąlygomis ir tvarka.

2. Vyriausybės įgaliota institucija, veikianti kaip naudos gavėja, turi teisę gauti prievolių įvykdymo užtikrinimo sumą bent dėl vienos iš nurodytų aplinkybių, atsiradusių laidavimo draudimo sutarties ir (ar) finansų įstaigos suteiktos finansinės garantijos galiojimo laikotarpiu:

- 1) kelionių organizatoriaus nemokumo;
- 2) bankroto bylos kelionių organizatoriui iškėlimo, bankroto proceso ne teismo tvarka pradėjimo arba likvidavimo procedūros pradėjimo;
- 3) kelionių organizatoriaus pažymėjimo galiojimo panaikinimo, atlikto šio įstatymo 11 straipsnio 2 dalies 8 punkte nustatyto pagrindu;
- 4) kelionių organizatoriaus – fizinio asmens – mirties atveju.

3. Prievolių įvykdymo užtikrinimas neapima:

- 1) žalos, kurią keliautojas patyrė dėl netinkamos kelionių organizatoriaus suteiktų paslaugų kokybės;
- 2) neturtinės žalos, kurią patyrė keliautojas;
- 3) žalos, kurią patyrė keliautojas, kai Civilinio kodekso ir (ar) organizuotos turistinės kelionės sutartyje nustatytais atvejais kelionių organizatorius atleidžiamas nuo atsakomybės už prisiimtų prievolių keliautojui neįvykdymą;
- 4) žalos, kurią keliautojas patyrė dėl kelionių organizatoriaus nesuteiktų į organizuotą turistinę kelionę neįtrauktų paslaugų.

4. Keliautojas ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo Vyriausybės įgaliotos institucijos informacijos apie prašymų dėl žalos atlyginimo pateikimą ir nagrinėjimą paskelbimo dienos turi kreiptis į Vyriausybės įgaliotą instituciją. Nuostoliai atlyginami Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

5. Prievolių įvykdymo užtikrinimo suma naudojama laikantis šio eiliškumo:

- 1) keliautojo grąžinimo, įskaitant sumą už būtiną organizuotos turistinės kelionės sutartyje numatytą apgyvendinimą tol, kol keliautojas grąžinamas, nuostoliams kompensuoti;
- 2) kitiems, negu nurodyti šios dalies 1 punkte, šio straipsnio 1 dalyje numatytiems nuostoliams kompensuoti ir išlaidoms padengti.

6. Prievolių įvykdymo laidavimo draudimo išmoka arba finansinėje garantijoje nustatyta suma mokama laikantis šių terminų:

- 1) draudimo įmonė laidavimo draudimo išmoką ir (ar) finansų įstaiga suteiktoje finansinėje garantijoje nurodytą sumą, skirtą keliautojo grąžinimui, įskaitant būtiną organizuotos turistinės kelionės sutartyje numatytą apgyvendinimą tol, kol keliautojas grąžinamas, išmoka nedelsdama, ne vėliau kaip per vieną darbo dieną nuo Vyriausybės įgaliotos institucijos rašytinio reikalavimo ir jį patvirtinančių dokumentų gavimo dienos; šiuo atveju dokumentus ir su jais susijusią informaciją draudimo įmonei ir (ar) finansų įstaigai Vyriausybės įgaliota institucija

pateikia nedelsdama, ne vėliau kaip per vieną darbo dieną nuo rašytinio reikalavimo ir jį patvirtinančių dokumentų gavimo dienos;

2) draudimo įmonė laidavimo draudimo išmoką ir (ar) finansų įstaiga suteiktoje finansinėje garantijoje nurodytą sumą, skirtą kitiems šiame straipsnyje nurodytiems nuostoliams kompensuoti, išmoka ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo Vyriausybės įgaliotos institucijos rašytinio reikalavimo ir jį patvirtinančių dokumentų gavimo dienos.

7. Draudimo įmonė laidavimo draudimo išmokos ir (ar) finansų įstaiga suteiktoje finansinėje garantijoje nurodytos sumos turi teisę nemokėti, kai turėtus nuostolius visiškai kompensuoja kelionių organizatorius, turizmo paslaugų rinkinio pardavėjas arba trečiasis asmuo, arba sumažinti laidavimo draudimo išmoką proporcingai kelionių organizatoriaus, turizmo paslaugų rinkinio pardavėjo arba trečiojo asmens atlygintų nuostolių sumos dydžiui. Trečiajam asmeniui, atlyginusiam nuostolius, pereina reikalavimo teisė į laidavimo draudimo išmoką ar jos dalį Civilinio kodekso nustatyta tvarka.

16 straipsnis. Prievolių įvykdymo užtikrinimo teritorija

Lietuvos Respublikoje įsteigto kelionių organizatoriaus prievolių įvykdymas užtikrinamas visiems organizuotą turistinę kelionę įsigijusiems keliautojams, neatsižvelgiant į jų gyvenamąją vietą, pradinę jų išvykimo vietą ar organizuotos turistinės kelionės įsigijimo vietą ir į tai, kurioje valstybėje narėje yra už prievolių įvykdymo užtikrinimą atsakinga įstaiga.

17 straipsnis. Pagalbos keliautojams teikimas organizuotos turistinės kelionės metu

1. Kelionių organizatorius privalo, be nepagrįsto delsimo, suteikti keliautojui, kuriam kyla sunkumų, reikalingą pagalbą organizuotos turistinės kelionės metu ar nenugalimos jėgos aplinkybėmis:

1) teikti atitinkamą informaciją apie sveikatos priežiūros paslaugas, vietos valdžios institucijas ir konsulinę pagalbą;

2) padėti keliautojui pasinaudoti nuotolinio ryšio priemonėmis;

3) padėti rasti alternatyvių organizuotos turistinės kelionės paslaugų.

2. Jeigu pagalba keliautojui yra reikalinga dėl priežasčių, kurios atsiranda dėl keliautojo tyčinių veiksmų ar aplaidumo, kelionių organizatorius turi teisę už tokios pagalbos teikimą imti atlygį, kurio dydis negali viršyti kelionių organizatoriaus patirtų faktinių išlaidų.

18 straipsnis. Kuponas

1. Karo, nepaprastosios padėties, mobilizacijos, karantino, ekstremaliosios situacijos ar ekstremaliojo įvykio atveju arba kai Lietuvos Respublikos piliečiams uždraudžiama išvykti iš

Lietuvos Respublikos arba kitų valstybių piliečiams atvykti į Lietuvos Respubliką (toliau – apribojimai) ir dėl to kelionių organizatoriaus įsipareigojimų pagal organizuotos turistinės kelionės sutartį vykdymas tampa neįmanomas, keliautojo ir kelionių organizatoriaus susitarimu už neįvykusią organizuotą turistinę kelionę gali būti kompensuojama keliautojui suteikiant kuponą, kurio vertė yra ne mažesnė kaip už organizuotą turistinę kelionę keliautojo arba jo vardu sumokėtų pinigų suma.

2. Kuponu keliautojas gali atsiskaityti už vieną ar kelias būsimas to paties kelionių organizatoriaus organizuojamas turistines keliones, kurios (-ių) vertė atitinka kupono vertę, pasibaigus apribojimams (toliau – būsima kelionė). Kuponu keliautojas gali atsiskaityti ir už būsimos kelionės dalį, jeigu būsimos kelionės kaina yra didesnė už kupono vertę, o likusią nesumokėtą būsimos kelionės kainą sumokėti pinigais.

3. Būsimai kelionei taikomos tos pačios kelionių organizatoriaus prievolių įvykdymo užtikrinimo sąlygos, kokios būtų taikomos, jeigu už būsimą kelionę keliautojas būtų sumokėjęs pinigais arba jo vardu būtų sumokėti pinigai.

4. Kuponas turi atitikti šias sąlygas:

1) gali būti išduotas tik dėl tų organizuotų turistinių kelionių sutarčių, pagal kurias organizuotų turistinių kelionių pradžioje ar jų metu galiojo apribojimai;

2) gali būti išduotas tik dėl konkrečios neįvykdytos organizuotos turistinės kelionės sutarties ir gali būti perleidžiamas kitiems asmenims toje sutartyje nustatytomis organizuotos turistinės kelionės sutarties perleidimo kitam keliautojui sąlygomis ir tvarka;

3) gali būti naudojamas sumokėti už būsimą kelionę ar šio straipsnio 2 dalyje nurodytu atveju – jos dalį, kurios pradžia yra ne vėlesnė kaip 12 mėnesių pasibaigus apribojimams;

4) keliautojas iki kupono išdavimo neatgavo iš kelionių organizatoriaus ar kitų subjektų pinigų už organizuotą turistinę kelionę, kuri neįvyko dėl apribojimų.

5. Jeigu keliautojas per šio straipsnio 4 dalies 3 punkte nurodytą laikotarpį neatsiskaito už būsimą kelionę kuponu, kelionių organizatorius ne vėliau kaip per 14 dienų nuo šio laikotarpio pabaigos grąžina keliautojui kupono vertę atitinkančią pinigų sumą.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

KELIONIŲ PARDAVIMO AGENTAS

19 straipsnis. Kelionių pardavimo agentas

1. Kelionių pardavimo agentas rinkodaros tikslais savo pavadinime gali vartoti žodžių junginį „kelionių agentūra“.

2. Asmuo, norintis vykdyti kelionių pardavimo agento veiklą, Vyriausybės įgaliotai institucijai pateikia Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatytos formos kelionių pardavimo agento deklaraciją, kurioje patvirtina, kad atitinka šio straipsnio 3 dalies 4 punkto reikalavimą, pateikia pelno (nuostolių) ataskaitą ir balansą, jeigu jie nėra pateikti Juridinių asmenų registro tvarkytojui (išskyrus fizinius asmenis), arba ūkinės veiklos pradžios balansą, parengtą vadovaujantis Įmonių atskaitomybės įstatymu, jeigu kelionių pardavimo agentas nevykdė veiklos. Kelionių pardavimo agentas veiklą gali vykdyti kitą dieną nuo kelionių pardavimo agento deklaracijos pateikimo Vyriausybės įgaliotai institucijai dienos arba nuo kelionių pardavimo agento deklaracijoje nurodytos dienos, jeigu ši diena vėlesnė negu kita diena po deklaracijos pateikimo dienos.

3. Kelionių pardavimo agentas privalo:

1) teikti keliautojams Civilinio kodekso 6.748 straipsnyje nustatytą informaciją. Pareiga įrodyti, kad privaloma informacija buvo pateikta, tenka kelionių pardavimo agentui;

2) kelionių organizatoriaus vardu sudaryti organizuotos turistinės kelionės sutartis su keliautojais šio įstatymo 6 straipsnyje nustatyta tvarka;

3) pasibaigus kalendoriniams metams, ne vėliau kaip per 90 darbo dienų nuo paskutinės kalendorinių metų dienos, pateikti Vyriausybės įgaliotai institucijai šios institucijos nustatytos formos ataskaitą, kurioje pateikiami duomenys, reikalingi kelionių pardavimo agento veiklos priežiūrai atlikti (toliau – kelionių pardavimo agento ataskaita);

4) užtikrinti, kad kelionių pardavimo agento – akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės – nuosavas kapitalas būtų ne mažesnis negu 1/2 įstatuose nurodyto įstatinio kapitalo dydžio. Esant kitokiai kelionių pardavimo agento – juridinio asmens – teisinei formai, negu akcinė bendrovė ar uždaroji akcinė bendrovė, visi kelionių pardavimo agento turiniai įsipareigojimai negali viršyti viso juridinio asmens turto. Šio punkto reikalavimas netaikomas kelionių pardavimo agentui – fiziniam asmeniui.

4. Kai paaiškėja, kad kelionių pardavimo agentas neatitinka šio straipsnio 3 dalies 4 punkte nustatytų reikalavimų, arba kai įstatymų, reglamentuojančių finansinę atskaitomybę, nustatytais atvejais kelionių pardavimo agentas Juridinių asmenų registro tvarkytojui Civilinio kodekso 2.66 straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka nepateikė metinių finansinių ataskaitų rinkinio arba metinės ataskaitos, Vyriausybės įgaliota institucija raštu įspėja kelionių pardavimo agentą apie jo teisės teikti kelionių pardavimo paslaugas panaikinimą, jeigu kelionių pardavimo agentas per 3 mėnesius nuo Vyriausybės įgaliotos institucijos įspėjimo gavimo dienos nepašalina šioje dalyje nurodyto trūkumo.

5. Jeigu kelionių pardavimo agentas nevykdo šio straipsnio 3 dalies 3 punkte nustatyto reikalavimo, Vyriausybės įgaliota institucija įpareigoja kelionių pardavimo agentą pateikti

kelionių pardavimo agento ataskaitą per 10 darbo dienų nuo Vyriausybės įgaliotos institucijos pranešimo gavimo dienos.

6. Vyriausybės įgaliota institucija kitą darbo dieną nuo šioje dalyje nurodytų aplinkybių atsiradimo momento panaikina kelionių pardavimo agento teisę teikti šias paslaugas, kai kelionių pardavimo agentas:

1) neįvykdo šio straipsnio 4 dalyje nurodyto Vyriausybės įgaliotos institucijos įpareigojimo;

2) neįvykdo šio straipsnio 5 dalyje nurodyto Vyriausybės įgaliotos institucijos įpareigojimo;

3) pateikia prašymą Vyriausybės įgaliotai institucijai panaikinti teisę vykdyti kelionių pardavimo agento veiklą.

7. Vyriausybės įgaliota institucija ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo sprendimo panaikinti kelionių pardavimo agento teisę teikti kelionių pardavimo paslaugas priėmimo dienos raštu apie tai praneša kelionių pardavimo agentui.

20 straipsnis. Galimybė susisiekti su kelionių organizatoriumi per kelionių pardavimo agentą

Kai organizuotos turstinės kelionės sutartis sudaryta per kelionių pardavimo agentą, keliautojas gali pateikti pranešimus, prašymus ar pretenzijas (skundus) tiesiogiai kelionių pardavimo agentui, kuris, be nepagrįsto delsimo, perduoda pranešimus, prašymus ar pretenzijas (skundus) kelionių organizatoriui. Kai kelionių pardavimo agentas gauna keliautojo pranešimus, prašymus ar pretenzijas (skundus), laikoma, kad juos gavo kelionių organizatorius.

PENKTASIS SKIRSNIS TURIZMO PASLAUGŲ RINKINYS

21 straipsnis. Turizmo paslaugų rinkinio pardavėjas

1. Asmuo, norintis vykdyti turizmo paslaugų rinkinio pardavėjo veiklą, privalo pateikti Vyriausybės įgaliotai institucijai:

1) Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatytos formos turizmo paslaugų rinkinio pardavėjo deklaraciją, kuria patvirtina, kad atitinka šio straipsnio 3 dalies 3 ir 4 punktuose nustatytus reikalavimus;

2) galiojantį draudimo įmonės prievolių įvykdymo laidavimo draudimą ir (ar) finansų įstaigos suteiktą finansinę garantiją pagal šio įstatymo 24 straipsnyje nustatytus reikalavimus.

2. Turizmo paslaugų rinkinio pardavėjas gali vykdyti veiklą kitą dieną nuo šio straipsnio 1 dalyje nurodytų dokumentų pateikimo Vyriausybės įgaliotai institucijai dienos arba nuo turizmo paslaugų rinkinio pardavėjo deklaracijoje nurodytos dienos, jeigu ši diena vėlesnė negu kita diena po deklaracijos pateikimo dienos.

3. Turizmo paslaugų rinkinio pardavėjas privalo:

1) teikti keliautojams šio įstatymo 23 straipsnyje nurodytą informaciją;

2) pasibaigus kalendoriniams metams, ne vėliau kaip per 90 darbo dienų nuo paskutinės kalendorinių metų dienos, pateikti Vyriausybės įgaliotai institucijai šios institucijos nustatytos formos ataskaitą, kurioje pateikiami duomenys, reikalingi turizmo paslaugų rinkinio pardavėjo veiklos priežiūrai atlikti (toliau – turizmo paslaugų rinkinio pardavėjo ataskaita);

3) užtikrinti, kad turizmo paslaugų rinkinio pardavėjo – akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės – nuosavas kapitalas būtų ne mažesnis negu 1/2 įstatuose nurodyto įstatinio kapitalo dydžio. Esant kitokiai turizmo paslaugų rinkinio pardavėjo – juridinio asmens – teisei formai, negu akcinė bendrovė ar uždaroji akcinė bendrovė, visi turizmo paslaugų rinkinio pardavėjo turtiniai įsipareigojimai negali viršyti viso juridinio asmens turto. Šio punkto reikalavimas netaikomas turizmo paslaugų rinkinio pardavėjui – fiziniam asmeniui;

4) užtikrinti, kad šio straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytame galiojančiame prievolių įvykdymo užtikrinimą patvirtinančiame dokumente nurodyta prievolių įvykdymo užtikrinimo suma atitinka šio įstatymo 24 straipsnio 6 ir 7 dalyse nustatytą minimalią prievolių įvykdymo užtikrinimo sumą arba turizmo paslaugų rinkinio pardavėjo įplaukų sumą pagal visas turizmo paslaugų rinkinio pardavėjo sudarytas ir neįvykdytas sutartis.

4. Kai paaiškėja, kad turizmo paslaugų rinkinio pardavėjas neatitinka šio straipsnio 3 dalies 3 punkte nustatytų reikalavimų, arba kai įstatymų, reglamentuojančių finansinę atskaitomybę, nustatytais atvejais turizmo paslaugų rinkinio pardavėjas Juridinių asmenų registro tvarkytojui Civilinio kodekso 2.66 straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka nepateikė metinių finansinių ataskaitų rinkinio arba metinės ataskaitos, Vyriausybės įgaliota institucija raštu įspėja turizmo paslaugų rinkinio pardavėją apie jo teisės vykdyti turizmo paslaugų rinkinio pardavėjo veiklą panaikinimą, jeigu turizmo paslaugų rinkinio pardavėjas per 3 mėnesius nuo Vyriausybės įgaliotos institucijos įspėjimo gavimo dienos nepašalina nurodytų trūkumų. Kai paaiškėja, kad turizmo paslaugų rinkinio pardavėjas neatitinka šio straipsnio 3 dalies 4 punkte nustatytų reikalavimų, Vyriausybės įgaliota institucija raštu įspėja turizmo paslaugų rinkinio pardavėją apie jo teisės vykdyti turizmo paslaugų rinkinio pardavėjo veiklą panaikinimą, jeigu turizmo paslaugų rinkinio pardavėjas per 10 darbo dienų nuo Vyriausybės įgaliotos institucijos įspėjimo gavimo dienos nepašalina nurodytų trūkumų. Vyriausybės įgaliota institucija gali turizmo

paslaugų rinkinio pardavėjo motyvuotu prašymu pratęsti šį terminą ne ilgiau kaip 10 darbo dienų ir ne daugiau kaip vieną kartą.

5. Jeigu turizmo paslaugų rinkinio pardavėjas nevykdo šio straipsnio 3 dalies 2 punkte nustatyto reikalavimo, Vyriausybės įgaliota institucija įpareigoja turizmo paslaugų rinkinio pardavėją pateikti turizmo paslaugų rinkinio pardavėjo ataskaitą per 10 darbo dienų nuo Vyriausybės įgaliotos institucijos pranešimo gavimo dienos.

6. Vyriausybės įgaliota institucija kitą darbo dieną nuo šioje dalyje nurodytų aplinkybių atsiradimo momento panaikina turizmo paslaugų rinkinio pardavėjo teisę verstis šia veikla, kai:

1) turizmo paslaugų rinkinio pardavėjas neįvykdo šio straipsnio 4 dalyje nurodyto Vyriausybės įgaliotos institucijos įpareigojimo;

2) turizmo paslaugų rinkinio pardavėjas neįvykdo šio straipsnio 5 dalyje nurodyto Vyriausybės įgaliotos institucijos įpareigojimo;

3) turizmo paslaugų rinkinio pardavėjas pateikia prašymą Vyriausybės įgaliotai institucijai panaikinti teisę vykdyti turizmo paslaugų rinkinio pardavėjo veiklą;

4) Vyriausybės įgaliota institucija nustato, kad turizmo paslaugų rinkinio pardavėjas – juridinis asmuo – turi finansinių sunkumų.

7. Vyriausybės įgaliota institucija ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo sprendimo panaikinti turizmo paslaugų rinkinio pardavėjo teisę verstis turizmo paslaugų rinkinio pardavėjo veikla priėmimo dienos raštu apie tai praneša turizmo paslaugų rinkinio pardavėjui.

8. Šio įstatymo 25 straipsnio 1 dalies nuostatos dėl atsakomybės už užsakymo klaidas turizmo paslaugų rinkinio pardavėjui taikomos *mutatis mutandis*.

22 straipsnis. Turizmo paslaugų rinkinio sudarymas

1. Turizmo paslaugų rinkinys laikomas sudarytu, kai turizmo paslaugų rinkinio pardavėjas:

1) per vieną apsilankymą pardavimo vietoje ar per vieną susisiekimą su turizmo paslaugų rinkinio pardavėjo pardavimo vieta padeda keliautojui atskirai pasirinkti kiekvieną turizmo paslaugą ir atskirai už jas sumokėti;

2) tikslingai padeda įsigyti bent vieną papildomą turizmo paslaugą iš kito turizmo paslaugų teikėjo, kuris nėra turizmo paslaugų rinkinio pardavėjas, kai sutartis su tokiu turizmo paslaugų teikėju sudaroma ne vėliau kaip per 24 valandas po pirmosios turizmo paslaugos užsakymo patvirtinimo.

2. Kai įsigyjama ne daugiau kaip vienos rūšies turizmo paslauga, nurodyta šio įstatymo 3 straipsnio 3 dalies 1, 2 ir 3 punktuose, ir viena ar daugiau turizmo paslaugų, nurodytų šio įstatymo 3 straipsnio 3 dalies 4 punkte, jos nesudaro turizmo paslaugų rinkinio, jeigu pastarosios

paslaugos nesudaro didelės bendros paslaugų vertės dalies, nėra reklamuojamos kaip esminė kelionės ar atostogų dalis arba nėra kitais atžvilgiais esminė kelionės ar atostogų dalis.

3. Jeigu šio įstatymo 3 straipsnio 3 dalies 4 punkte nurodytos turizmo paslaugos sudaro 25 procentus arba daugiau turizmo paslaugų derinio vertės, tos paslaugos laikomos didele turizmo paslaugų rinkinio vertės dalimi.

23 straipsnis. Informacijos keliautojams teikimas siūlant įsigyti turizmo paslaugų rinkinį

1. Turizmo paslaugų rinkinio pardavėjas, prieš keliautojui įsipareigojant pagal bet kurią sutartį dėl turizmo paslaugos, kuria sukuriamas turizmo paslaugų rinkinys, ar pagal bet koki atitinkamą pasiūlymą, privalo aiškiai ir suprantamai pateikti keliautojui šią informaciją, kad:

1) keliautojui nebus suteiktos teisės, kurios pagal Civilinį kodeksą ir šį įstatymą taikomos įsigijus organizuotą turistinę kelionę;

2) kiekvienas paslaugų teikėjas yra atsakingas tik už savo tinkamą paslaugų suteikimą pagal sutartį;

3) keliautojui bus grąžinti visi pinigai, sumokėti už turizmo paslaugų rinkinį, jeigu turizmo paslauga, kuri yra turizmo paslaugų rinkinio dalis, nesuteikiama dėl turizmo paslaugų rinkinio pardavėjo nemokumo ar paaiškėjus, kad jis negalės pradėti teikti turizmo paslaugos;

4) keliautojas bus grąžintas, kai turizmo paslaugų rinkinio pardavėjas yra ta šalis, kuri atsakinga už keleivių vežimą.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją turizmo paslaugų rinkinio pardavėjas pateikia naudodamas informacijos pateikimo formą, patvirtintą Vyriausybės įgaliotos institucijos.

3. Jeigu turizmo paslaugų rinkinio pardavėjas nesuteikia keliautojui šio straipsnio 1 dalyje nurodytos informacijos ir neužtikrina prievolių įvykdymo užtikrinimo reikalavimų laikymosi pagal šio įstatymo 24 straipsnį, jam taikomos kelionių organizatoriui nustatytos teisės ir pareigos, atsakomybė ir nuostatos dėl žalos atlyginimo pagal organizuotos turistinės kelionės sutartį, nurodytos Civilinio kodekso 6.750, 6.751 straipsniuose, 6.752¹ straipsnio 3 dalies 1 punkte, 6.753, 6.754, 6.754¹ straipsniuose, taip pat šio įstatymo 17 ir 20 straipsnių nuostatos, kiek tai susiję su turizmo paslaugomis, įtrauktomis į turizmo paslaugų rinkinį. Keliautojas šioje dalyje nurodytu atveju taip pat įgyja šioje dalyje nurodytuose straipsniuose įtvirtintas teises.

4. Kai keliautojas įsigyja turizmo paslaugų rinkinį pagal sutartį su turizmo paslaugų teikėju, kuris nėra turizmo paslaugų rinkinio pardavėjas, šis turizmo paslaugų teikėjas

nedelsdamas informuoja turizmo paslaugų rinkinio pardavėją apie sutarties su keliautoju sudarymą.

24 straipsnis. Turizmo paslaugų rinkinio pardavėjo prievolių įvykdymo užtikrinimas

1. Turizmo paslaugų rinkinio pardavėjo prievolių įvykdymas užtikrinamas galiojančiu draudimo įmonės prievolių įvykdymo laidavimo draudimu ir (ar) finansų įstaigos suteikiama finansine garantija.

2. Turizmo paslaugų rinkinio pardavėjas privalo pateikti Vyriausybės įgaliotai institucijai draudimo įmonės pasirašytą prievolių įvykdymo laidavimo draudimo sutartį ir (ar) finansų įstaigos suteiktą finansinę garantiją, pagal kurias atitinkamai draudimo įmonė arba finansų įstaiga įsipareigoja sumokėti Vyriausybės įgalios institucijos reikalaujamą pagrįstą sumą keliautojų nuostoliams kompensuoti, nevirsijančią atitinkamai laidavimo draudimo sutartyje ir (ar) finansų įstaigos suteiktoje finansinėje garantijoje nurodytos sumos, jeigu turizmo paslaugų rinkinio pardavėjas nevykdys šio straipsnio 5 dalyje nustatytų prievolių.

3. Vyriausybės įgaliota institucija, veikianti kaip naudos gavėja, turi teisę gauti prievolių įvykdymo užtikrinimo sumą bent dėl vienos iš nurodytų aplinkybių, atsiradusių laidavimo draudimo sutarties ir (ar) finansų įstaigos suteiktos finansinės garantijos galiojimo laikotarpiu:

- 1) turizmo paslaugų rinkinio pardavėjo nemokumo;
- 2) bankroto bylos turizmo paslaugų rinkinio pardavėjui iškelimo, bankroto proceso ne teismo tvarka pradėjimo arba likvidavimo procedūros pradėjimo;
- 3) turizmo paslaugų rinkinio pardavėjo pažymėjimo galiojimo panaikinimo, atlikto šio įstatymo 21 straipsnio 6 dalies 4 punkte nustatytu pagrindu;
- 4) turizmo paslaugų rinkinio pardavėjo – fizinio asmens – mirties atveju.

4. Prievolių įvykdymo užtikrinimas neapima:

- 1) žalos, kurią keliautojas patyrė dėl netinkamos turizmo paslaugų rinkinio pardavėjo suteiktų paslaugų kokybės;
- 2) neturtinės žalos, kurią patyrė keliautojas;
- 3) žalos, kurią patyrė keliautojas, kai Civilinio kodekso ir (ar) sutartyje dėl paslaugų nustatytais atvejais turizmo paslaugų rinkinio pardavėjas atleidžiamas nuo atsakomybės už prisiimtų prievolių keliautojui neįvykdymą;
- 4) žalos, kurią keliautojas patyrė dėl turizmo paslaugų rinkinio pardavėjo nesuteiktų ir turizmo paslaugų rinkinį neįtrauktų paslaugų.

5. Turizmo paslaugų rinkinio pardavėjas garantuoja, kad jo turimas prievolių įvykdymo užtikrinimas apima:

1) keliautojo ar jo vardu sumokėtos pinigų sumos grąžinimą keliautojui už nesuteiktą ir (ar) netinkamai suteiktą turizmo paslaugą, kuri yra turizmo paslaugų rinkinio dalis;

2) keliautojo grąžinimą, kai turizmo paslaugų rinkinio pardavėjas yra ta šalis, kuri yra atsakinga už keleivių vežimą;

3) būtinų keliautojo apgyvendinimo išlaidų apmokėjimą iki keliautojo grąžinimo, kai turizmo paslaugų rinkinio pardavėjas yra ta šalis, kuri yra atsakinga už keleivių vežimą.

6. Turizmo paslaugų rinkinio pardavėjo prievolių įvykdymo užtikrinimo suma turi būti ne mažesnė kaip 10 000 eurų.

7. Kai turizmo paslaugų rinkinio pardavėjas yra ta šalis, kuri yra atsakinga už keleivių vežimą, turizmo paslaugų rinkinio pardavėjo prievolių įvykdymo užtikrinimo suma turi būti ne mažesnė kaip 50 000 eurų.

8. Turizmo paslaugų rinkinio pardavėjo su draudimo įmone sudarytos prievolių įvykdymo laidavimo draudimo sutarties ir (ar) finansų įstaigos suteiktos finansinės garantijos trumpiausias galiojimo terminas yra 3 mėnesiai.

9. Lietuvos Respublikoje įsteigto turizmo paslaugų rinkinio pardavėjo prievolių įvykdymas užtikrinamas visiems keliautojams, kurie įsigijo turizmo paslaugų rinkinį, neatsižvelgiant į jų gyvenamąją vietą, pradinę išvykimo vietą ar turizmo paslaugų rinkinio įsigijimo vietą ir į tai, kurioje valstybėje narėje yra už prievolių įvykdymo užtikrinimą atsakinga įstaiga.

10. Šio įstatymo 15 straipsnio 4–7 dalių nuostatos dėl patirtų išlaidų atlyginimo keliautojams turizmo paslaugų rinkinio pardavėjui taikomos *mutatis mutandis*.

11. Turizmo paslaugų rinkinio pardavėjo prievolių įvykdymo užtikrinimo tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS

KELIAUTOJŲ TEISIŲ APSAUGA

25 straipsnis. Atsakomybė už užsakymo klaidas

1. Turizmo paslaugų teikėjas, teikiantis šio įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje nurodytas turizmo paslaugas, atsako už bet kokius techninius užsakymo sistemos trūkumus, kurių atsirado dėl jo kaltės sudarant organizuotos turistinės kelionės sutartį ar padedant įsigyti turizmo paslaugų rinkinį.

2. Kai šio straipsnio 1 dalyje nurodytas turizmo paslaugų teikėjas sutiko užsakyti organizuotą turistinę kelionę arba padėti įsigyti turizmo paslaugų rinkinį, jis atsako už bet kokias užsakymo proceso metu padarytas klaidas.

3. Šio straipsnio 2 dalyje įtvirtinta atsakomybė netaikoma, kai užsakymo klaidos atsirado dėl keliautojo kaltės arba jas sukėlė nenugalimos jėgos aplinkybės.

26 straipsnis. Pretenzijų (skundų) teikimas ir ginčų sprendimas

1. Organizuotos turistinės kelionės metu atsiradusias pretenzijas (skundus) dėl organizuotos turistinės kelionės sutarties netinkamo vykdymo ar nevykdymo keliautojas turi, be nepagrįsto delsimo, raštu popieriuje ar naudodamas kitą patvariąją laikmeną pareikšti kelionių organizatoriaus vietiniam atstovui, kontaktiniam centrui ar kitai tarnybai, o jeigu šių nėra, – kelionių organizatoriui.

2. Ginčai dėl organizuotos turistinės kelionės sutarties ir dėl į turizmo paslaugų rinkinį įtrauktų paslaugų netinkamo vykdymo ar nevykdymo ne teisme gali būti nagrinėjami Vartotojų teisių apsaugos įstatymo nustatyta tvarka arba dėl pažeistų teisių gynimo kreipiantis į teismą.

3. Keliautojų pretenzijų (skundų) kelionių organizatoriui dėl žalos atlyginimo už netinkamą organizuotos turistinės kelionės sutarties vykdymą ar nevykdymą pateikimo senaties terminas yra 2 metai.

SEPTINTASIS SKIRSNIS

LIETUVOS RESPUBLIKOJE NEĮSISTEIGUSIŲ TURIZMO PASLAUGŲ TEIKĖJŲ PASLAUGŲ TEIKIMAS

27 straipsnis. Kitų Europos Sąjungos valstybių narių turizmo paslaugų teikėjai ir administracinis bendradarbiavimas

1. Šio įstatymo 3 straipsnyje nurodytas kelionių organizavimo paslaugas Lietuvos Respublikoje gali teikti kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje įsisteigęs kelionių organizatorius, turizmo paslaugų rinkinio pardavėjas, turintys prievolių įvykdymo užtikrinimą pagal jų įsisteigimo Europos Sąjungos valstybės narės nustatytus reikalavimus.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytiems kelionių organizatoriams, turizmo paslaugų rinkinio pardavėjams šio įstatymo II skyriaus nuostatos, kurios nustato reikalavimus kelionių organizatoriams ir turizmo paslaugų rinkinio pardavėjams, netaikomos. Kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje įsisteigusiems kelionių pardavimo agentams neribojama teisė teikti paslaugas Lietuvos Respublikoje ir jiems netaikomos šio įstatymo 19 straipsnio nuostatos.

3. Lietuvos Respublikoje yra automatiškai pripažįstami kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje įsisteigusių kelionių organizatoriaus, turizmo paslaugų rinkinio pardavėjo turimi prievolių įvykdymo užtikrinimą patvirtinantys dokumentai, kurie atitinka įsisteigimo

valstybėje narėje nustatytus kelionių organizatoriaus, turizmo paslaugų rinkinio pardavėjo prievolių įvykdymo užtikrinimo reikalavimus.

4. Vyriausybės įgaliota institucija yra kontaktinis centras Lietuvos Respublikoje, kuris teikia kitų Europos Sąjungos valstybių narių kompetentingoms institucijoms visą būtiną informaciją apie Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytus kelionių organizatorių, turizmo paslaugų rinkinio pardavėjų prievolių įvykdymo užtikrinimo reikalavimus.

5. Jeigu Vyriausybės įgaliotai institucijai kyla abejonių dėl kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje įsisteigusių kelionių organizatoriaus, turizmo paslaugų rinkinio pardavėjo prievolių įvykdymo užtikrinimo, ji kreipiasi į tos Europos Sąjungos valstybės narės kompetentingą instituciją ir prašo pateikti reikalingą informaciją ir paaiškinimus.

6. Vyriausybės įgaliota institucija, gavusi kitos Europos Sąjungos valstybės narės kompetentingos institucijos prašymą pateikti informaciją ar paaiškinimus dėl Lietuvos Respublikoje įsisteigusių kelionių organizatoriaus, turizmo paslaugų rinkinio pardavėjo prievolių įvykdymo užtikrinimo, teikia atsakymą kuo greičiau, atsižvelgdama į klausimo skubumą ir sudėtingumą, bet ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos.

28 straipsnis. Trečiosios valstybės turizmo paslaugų teikėjų paslaugos

1. Trečiosios valstybės kelionių organizatorius, kelionių pardavimo agentas, parduodantis arba siūlantys parduoti organizuotas turistines keliones Lietuvos Respublikoje, privalo būti įsisteigę Lietuvos Respublikoje arba kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje ir atitikti atitinkamai šiame įstatyme ar įsisteigimo valstybėje narėje nustatytus reikalavimus, taikomus kelionių organizatoriui ir kelionių pardavimo agentui.

2. Kelionių pardavimo agentas, parduodantis kelionių organizatoriaus, neatitinkančio šio straipsnio 1 dalyje nustatyto reikalavimo, organizuotas turistines keliones, privalo laikytis Civilinio kodekso 6.748, 6.752¹, 6.754¹ straipsniuose, šio įstatymo II skyriaus trečiajame skirsnyje ir 20 straipsnyje nustatytų reikalavimų, išskyrus atvejus, kai kelionių pardavimo agentas pateikia Vyriausybės įgaliotai institucijai dokumentus, patvirtinančius šioje dalyje nurodyto kelionių organizatoriaus prievolių įvykdymo užtikrinimą, atitinkantį atitinkamai šiame įstatyme ar įsisteigimo valstybėje narėje nustatytus reikalavimus.

3. Trečiosios valstybės turizmo paslaugų rinkinio pardavėjas, padedantis įsigyti turizmo paslaugų rinkinį Lietuvos Respublikoje, privalo būti įsisteigęs Lietuvos Respublikoje arba kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje ir atitikti atitinkamai šiame įstatyme ar įsisteigimo valstybėje narėje nustatytus reikalavimus, taikomus turizmo paslaugų rinkinio pardavėjams.

III SKYRIUS

KITOS TURIZMO PASLAUGOS**PIRMASIS SKIRSNIS****TURISTŲ INFORMAVIMO PASLAUGOS****29 straipsnis. Gido veikla**

1. Asmuo turi teisę vykdyti gido veiklą tik turėdamas gido pažymėjimą.

2. Gido pažymėjimą norintis gauti asmuo turi atitikti šio straipsnio 3 dalyje nustatytus reikalavimus ir pateikti Vyriausybės įgaliotai institucijai prašymą gauti gido pažymėjimą. Vyriausybės įgaliota institucija, per 20 darbo dienų išnagrinėjusi asmens prašymą gauti gido pažymėjimą, visus pateiktus dokumentus ir įvertinusi asmens atitiktį šio straipsnio 3 dalyje nustatytiems reikalavimams, gali:

- 1) priimti sprendimą išduoti gido pažymėjimą;
- 2) įpareigoti prašymą pateikusį asmenį per 5 darbo dienas nuo Vyriausybės įgaliotos institucijos įpareigojimo gavimo dienos pateikti visus būtinus trūkstamus dokumentus arba ištaisyti dokumentuose nurodytus duomenis;
- 3) priimti sprendimą neišduoti gido pažymėjimo, jeigu asmuo neatitinka šio straipsnio 3 dalyje nustatytų reikalavimų arba jeigu asmuo neištaiso nurodytų trūkumų per šios dalies 2 punkte nustatytą terminą, ir apie tai informuoti prašymą pateikusį asmenį.

3. Gido pažymėjimas neterminuotam laikui išduodamas asmenims, turintiems aukštąjį išsilavinimą, išklausiusiems ne trumpesnę kaip 250 akademinių valandų gidų rengimo kursą, apimančią ekskursijų rengimo ir vedimo metodikos, retorikos, profesinės etikos, bendravimo, psichologijos, Lietuvos kultūros, istorijos ir geografijos dalykus, gidų veiklos teisinį reguliavimą ir po gidų rengimo kurso išlaikiusiems praktinį ekskursijų vedimo egzaminą. Gidų rengimo kursai vedami ir praktinis ekskursijų vedimo egzaminas organizuojamas pagal ekonomikos ir inovacijų ministro patvirtintą pavyzdinę gidų rengimo kursų programą, kuri privalo atitikti šioje dalyje nurodytiems gidų rengimo kursams keliamus reikalavimus. Išklaustyas gidų rengimo kursas ir išlaikytas praktinis ekskursijų vedimo egzaminas galioja 2 metus, per kuriuos asmuo turi pateikti Vyriausybės įgaliotai institucijai prašymą gauti gido pažymėjimą.

4. Gido pažymėjimo išdavimo, pakeitimo ir panaikinimo tvarkos aprašą ir gido pažymėjimo formą tvirtina ekonomikos ir inovacijų ministras.

5. Vyriausybės įgaliota institucija panaikina gido pažymėjimo galiojimą, kai:

- 1) asmuo Vyriausybės įgaliotai institucijai pateikia prašymą panaikinti gido pažymėjimą;
- 2) gidas miršta;

3) priėmus sprendimą išduoti gido pažymėjimą, paaiškėja faktą, dėl kurių būtų atsisakyta asmeniui išduoti gido pažymėjimą.

6. Europos Sąjungos valstybės narės, Europos ekonominės erdvės valstybės, Šveicarijos Konfederacijos ar trečiosios valstybės pilietis, kurio Europos Sąjungos valstybėje narėje, Europos ekonominės erdvės valstybėje ar Šveicarijos Konfederacijoje įgytą gido profesinę kvalifikaciją (toliau – Europos Sąjungos valstybės narės, Europos ekonominės erdvės valstybės ar Šveicarijos Konfederacijos gidas) pripažino ir kuriam gido pažymėjimą išdavė Vyriausybės įgaliota institucija, remdamasi ekonomikos ir inovacijų ministro patvirtintu tvarkos aprašu, priimtu vadovaujantis Reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymu, gali teikti gido paslaugas Lietuvos Respublikoje.

7. Turistus į Lietuvos Respubliką lydintis Europos Sąjungos valstybės narės, Europos ekonominės erdvės valstybės ar Šveicarijos Konfederacijos gidas, Vyriausybės įgaliotai institucijai pateikęs išankstinę deklaraciją dėl laikinai ir kartais teikiamų gido paslaugų, gali laikinai ir kartais teikti gido paslaugas. Šios deklaracijos formą, deklaracijos pateikimo tvarką ir teisės laikinai ir kartais teikti gido paslaugas Lietuvos Respublikoje suteikimo tvarkos aprašą tvirtina ekonomikos ir inovacijų ministras, vadovaudamasis Reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymu. Europos Sąjungos valstybės narės, Europos ekonominės erdvės valstybės ar Šveicarijos Konfederacijos gidui, norinčiam laikinai ir kartais teikti gido paslaugas Lietuvos Respublikoje, netaikoma pareiga įgyti gido pažymėjimą Lietuvos Respublikoje.

8. Europos Sąjungos valstybės narės, Europos ekonominės erdvės valstybės, Šveicarijos Konfederacijos ar trečiųjų valstybių pilietis, kurio trečiojoje valstybėje įgytą gido profesinę kvalifikaciją pripažino ir kuriam gido pažymėjimą išdavė Vyriausybės įgaliota institucija, gali teikti gido paslaugas Lietuvos Respublikoje. Europos Sąjungos valstybės narės, Europos ekonominės erdvės valstybės, Šveicarijos Konfederacijos ar trečiųjų valstybių piliečių, įgijusių gido profesinę kvalifikaciją trečiosiose valstybėse, gidų profesinės kvalifikacijos pripažinimo Lietuvos Respublikoje tvarkos aprašą tvirtina ekonomikos ir inovacijų ministras, vadovaudamasis Reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymu.

30 straipsnis. Turizmo informacijos centras

1. Turizmo informacijos centras privalo naudoti turizmo informacijos ženklą („i“ raidė žalios spalvos stačiakampyje, užrašas „Turizmo informacija“) ekonomikos ir inovacijų ministro nustatyta tvarka.

2. Turizmo informacijos centras atlieka šias funkcijas:

1) įgyvendina žinomumo ir patrauklumo didinimo priemones, skatinančias atvykstamojo ir vietinio turizmo plėtrą konkrečios savivaldybės teritorijoje;

2) užtikrina efektyvią turizmo informacijos sklaidą konkrečios savivaldybės teritorijoje – informuoja keliautojus, turistus, lankytojus ir verslo subjektus apie turizmo paslaugas, turizmo išteklius, viešąjį turizmo ir poilsio infrastruktūrą;

3) nustato svarbiausius sprendinius konkrečios savivaldybės teritorijoje turizmo sektoriaus uždavinius, rengia įžvalgas, atlieka aktualių užsienio turizmo rinkų analizę, turizmo stebėseną ir stebėsenos metu surinktų duomenų analizę, teikia informaciją valstybės institucijoms, įstaigoms ir tarptautinėms organizacijoms;

4) įgyvendina konkrečios savivaldybės teritorijoje strateginiuose planavimo dokumentuose numatytas priemones, siekdamas užtikrinti turizmo paslaugų ir turizmo išteklių plėtrą;

5) atlieka kitas funkcijas, susijusias su konkrečios savivaldybės, kaip turistinės vietovės, žinomumo didinimu, atvykstamojo ir vietinio turizmo plėtra tos savivaldybės teritorijoje.

3. Turizmo informacijos centras bendradarbiauja su šio įstatymo 40 straipsnyje nurodytu Vyriausybės įgaliotu viešuoju juridiniu asmeniu ir teikia jam informaciją apie konkrečios savivaldybės teritorijoje teikiamas turizmo paslaugas, turizmo išteklius ir lankytojų skaičių.

30¹ straipsnis. Turizmo informacijos centrų vadovai

1. Turizmo informacijos centrų vadovai į pareigas priimami konkurso būdu penkerių metų kadencijai, išskyrus šio straipsnio 3 dalyje nurodytą atvejį, kai turizmo informacijos centro vadovas be konkurso skiriamas antrajai kadencijai. Konkursai į turizmo informacijos centrų vadovų pareigas organizuojami ir vykdomi Vyriausybės nustatyta tvarka.

2. Turizmo informacijos centrų vadovų kadencijų skaičius neribojamas.

3. Pasibaigus turizmo informacijos centro vadovo penkerių metų kadencijai, mero sprendimu jis gali būti be konkurso skiriamas antrajai penkerių metų kadencijai: turizmo informacijos centro – biudžetinės įstaigos – vadovu – vadovas, kurio eitos penkerių metų kadencijos kiekvienų metų veikla buvo įvertinta kaip viršijanti lūkesčius arba atitinkanti lūkesčius (iki 2023 m. gruodžio 31 d. – labai gerai arba gerai), o turizmo informacijos centro – viešosios įstaigos – vadovu – vadovas, kurio pirmosios kadencijos laikotarpiu turizmo informacijos centras pasiekė visus jam iškeltus veiklos tikslus. Sprendimas dėl turizmo informacijos centro vadovo skyrimo be konkurso antrajai penkerių metų kadencijai turi būti priimtas likus ne mažiau kaip 2 mėnesiams iki šio vadovo kadencijos pabaigos.

4. Turizmo informacijos centro vadovas, kuris be konkurso nebuvo skirtas antrajai penkerių metų kadencijai šio straipsnio 3 dalyje nurodytu atveju, turi teisę dalyvauti konkurse šio turizmo informacijos centro vadovo pareigoms eiti.

5. Likus ne mažiau kaip 2 mėnesiams iki turizmo informacijos centro vadovo kadencijos pabaigos, meras skelbia konkursą turizmo informacijos centro vadovo pareigoms eiti, išskyrus šio straipsnio 3 dalyje nustatytą atvejį, kai turizmo informacijos centro vadovas antrajai penkerių metų kadencijai paskiriamas be konkurso.

6. Jeigu konkurso metu pretendentas eiti turizmo informacijos centro vadovo pareigas nebuvo atrinktas, meras gali paskirti laikinai eiti šias pareigas iki kadencijos pabaigos turizmo informacijos centro vadovo pareigas ėjusį ar kitą asmenį, iki konkurso būdu bus paskirtas naujas turizmo informacijos centro vadovas, bet ne ilgesniam negu vienų metų laikotarpiui. Asmuo, paskirtas laikinai eiti turizmo informacijos centro vadovo pareigas, turi būti nepriekaištingos reputacijos, kaip nustatyta šio straipsnio 8 dalyje.

7. Jeigu turizmo informacijos centro vadovo pareigybė atsilaisvina nepasibaigus įstaigos vadovo kadencijai, konkursas į turizmo informacijos centro vadovo pareigas paskelbiamas ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo pareigybės atsilaisvinimo dienos. Konkursas turi būti baigtas ir jo rezultatai paskelbti ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo šio konkurso paskelbimo dienos.

8. Turizmo informacijos centrų vadovai, taip pat pretenduojantys eiti šias pareigas asmenys turi būti nepriekaištingos reputacijos. Kandidatas į turizmo informacijos centro vadovus ir (ar) Turizmo informacijos centro vadovas yra laikomas nepriekaištingos reputacijos šio įstatymo tikslais, jeigu jis atitinka Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatyme įstaigų vadovų nepriekaištingai reputacijai nustatytus reikalavimus.

9. Paaiškėjus, kad turizmo informacijos centro vadovas neatitinka nepriekaištingos reputacijos kriterijų, nurodytų šio straipsnio 8 dalyje, meras priima sprendimą nutraukti su turizmo informacijos centro vadovu sudarytą darbo sutartį.

TAR pastaba. 30¹ straipsnio 8 dalies nuostata netaikoma turizmo informacijos centrų vadovams, priimtiems į pareigas iki įstatymo Nr. XIV-2572 įsigaliojimo dienos (2024-05-06), jeigu Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatyme numatytos sąlygos, dėl kurių turizmo informacijos centro vadovas nebūtų laikomas nepriekaištingos reputacijos, atsirado iki įstatymo Nr. XIV-2572 įsigaliojimo dienos (2024-05-06), išskyrus atvejus, kai įsiteisėja teismo nuosprendis, kuriuo turizmo informacijos centro vadovas pripažįstamas kaltu dėl nusikalstamos veikos padarymo. Šiuo atveju turizmo informacijos centro vadovas, priimtas į pareigas iki įstatymo Nr. XIV-2572 įsigaliojimo dienos (2024-05-06), iš pareigų atleidžiamas pagal Turizmo įstatymo 30¹ straipsnio 9 dalį.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XIV-2572](#), 2024-04-25, paskelbta TAR 2024-05-02, i. k. 2024-08213

ANTRASIS SKIRSNIS

APGYVENDINIMO PASLAUGOS

31 straipsnis. Apgyvendinimo paslaugos ir apgyvendinimo paslaugų teikėjai

1. Apgyvendinimo paslaugos yra skirstomos į:

1) klasifikuojamąsias apgyvendinimo paslaugas: motelio paslaugas, kempingo paslaugas, svečių namų paslaugas, viešbučio paslaugas;

2) neklasifikuojamąsias apgyvendinimo paslaugas: jaunimo nakvynės namų (angl. *hostel*) paslaugas, kaimo turizmo paslaugas, poilsio namų paslaugas, privataus apgyvendinimo paslaugas, sanatorijos apgyvendinimo paslaugas, turistinio laivo apgyvendinimo paslaugas, turistinės stovyklos paslaugas.

2. Klasifikuojamąsias apgyvendinimo paslaugas gali teikti apgyvendinimo paslaugų teikėjas, turintis šio įstatymo 33 straipsnyje nustatyta tvarka išduotą galiojantį apgyvendinimo paslaugų klasifikavimo pažymėjimą. Minimalus klasifikuojamųjų apgyvendinimo paslaugų klasifikuojamo objekto (toliau – klasifikuojamas objektas) kambarių ar aikštelių skaičius – ne mažiau kaip 5 kambariai ar aikštelės.

3. Klasifikuojamosios apgyvendinimo paslaugos klasifikuojamos pagal ekonomikos ir inovacijų ministro patvirtintus atitinkamų apgyvendinimo paslaugų klasifikavimo reikalavimus. Pagal teikiamų paslaugų kokybę ir įvairovę klasifikuojamųjų apgyvendinimo paslaugų kokybės lygis ženklinamas žvaigždutėmis, kurių didesnis skaičius reiškia aukštesnį kokybės lygį. Aukščiausias klasifikuojamųjų apgyvendinimo paslaugų kokybės lygis žymimas penkiomis žvaigždutėmis. Viešbučio paslaugų kokybės lygis papildomai gali būti ženklinamas pliuso ženklu.

4. Klasifikuojamųjų apgyvendinimo paslaugų klasifikavimą atlieka Vyriausybės įgaliota institucija pagal Vyriausybės įgaliotos institucijos patvirtintą klasifikuojamųjų apgyvendinimo paslaugų klasifikavimo tvarkos aprašą.

5. Neklasifikuojamąsias apgyvendinimo paslaugas gali teikti apgyvendinimo paslaugų teikėjas, šio įstatymo 34 straipsnyje nustatyta tvarka įtrauktas į neklasifikuojamųjų apgyvendinimo paslaugų teikėjų sąrašą.

6. Ekonomikos ir inovacijų ministras tvirtina apgyvendinimo paslaugų sąrašą, kuriame nustatomos apgyvendinimo paslaugų apibrėžtys.

32 straipsnis. Apgyvendinimo paslaugų teikimo bendrieji reikalavimai

Apgyvendinimo paslaugų teikėjas privalo:

1) teikti apgyvendinamiems asmenims tikslią ir teisingą informaciją apie apgyvendinimo paslaugų teikimo vietą, žvaigždučių skaičių (išskyrus neklasifikuojamųjų apgyvendinimo paslaugų teikėjus), teikiamas paslaugas ir apgyvendinimo paslaugų kainą;

- 2) registruoti išankstinius apgyvendinimo paslaugų užsakymus (rezervavimą);
- 3) užtikrinti, kad apgyvendinami asmenys, išskyrus kartu su jais atvykusius nepilnamečius vaikus, patvirtintų savo tapatybę – pateiktą apgyvendinimo paslaugos teikėjui galiojantį asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą. Apgyvendinimo paslaugų teikėjas ne vėliau kaip per 24 valandas nuo asmens apgyvendinimo dienos informuoja apie apgyvendintus asmenis, išskyrus kartu su jais atvykusius nepilnamečius vaikus, – elektroniniu būdu pateikia reikiamus asmens tapatybę patvirtinančiuose dokumentuose esančius duomenis ekonomikos ir inovacijų ministro nustatyta tvarka ir priemonėmis. Asmens duomenys tvarkomi keliautojų ir turistų apskaitos ir 1990 m. birželio 19 d. Konvencijos dėl Šengeno susitarimo, 1985 m. birželio 14 d. sudaryto tarp Beniliukso ekonominės sąjungos valstybių, Vokietijos Federacinės Respublikos ir Prancūzijos Respublikos Vyriausybių, dėl laipsniško jų bendrų sienų kontrolės panaikinimo įgyvendinimo 45 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytais tikslais;
- 4) pasikeitus šio įstatymo 33 straipsnio 1 dalyje ar 34 straipsnio 1 dalyje nurodytuose dokumentuose pateiktiems duomenims, per 10 darbo dienų nuo to momento, kai ši informacija tapo ar turėjo tapti jam žinoma, pateikti Vyriausybės įgaliotai institucijai patikslintą informaciją;
- 5) nutraukęs apgyvendinimo paslaugų teikimą, per 10 darbo dienų nuo apgyvendinimo paslaugų teikimo nutraukimo dienos apie tai informuoti Vyriausybės įgaliotą instituciją;
- 6) užtikrinti sveikatos apsaugos ministro patvirtintų apgyvendinimo paslaugų sveikatos saugos reikalavimų vykdymą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIV-1464](#), 2022-10-27, paskelbta TAR 2022-11-07, i. k. 2022-22574

33 straipsnis. Apgyvendinimo paslaugų klasifikavimo pažymėjimo išdavimas ir panaikinimas

1. Asmuo, norintis gauti apgyvendinimo paslaugų klasifikavimo pažymėjimą, Vyriausybės įgaliotai institucijai pateikia Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatytos formos prašymą išduoti apgyvendinimo paslaugų klasifikavimo pažymėjimą ir klasifikavimo anketą.
2. Apgyvendinimo paslaugų teikėjas, turintis galiojantį apgyvendinimo paslaugų klasifikavimo pažymėjimą, prašymą išduoti apgyvendinimo paslaugų klasifikavimo pažymėjimą ir užpildytą klasifikavimo anketą Vyriausybės įgaliotai institucijai pateikia likus ne mažiau kaip 3 mėnesiams iki pažymėjimo galiojimo pabaigos.
3. Vyriausybės įgaliota institucija, išnagrinėjusi asmens pateiktus prašymą išduoti apgyvendinimo paslaugų klasifikavimo pažymėjimą ir klasifikavimo anketą, per 5 darbo dienas nuo jų gavimo Vyriausybės įgaliotoje institucijoje dienos priima sprendimą:
 - 1) pripažinti prašymą išduoti apgyvendinimo paslaugų klasifikavimo pažymėjimą ir klasifikavimo anketą tinkamais ir atlikti klasifikuojamo objekto apžiūrą;

2) pripažinti prašymą išduoti apgyvendinimo paslaugų klasifikavimo pažymėjimą ir klasifikavimo anketą tinkamais ir išduoti tų pačių klasifikuojamųjų apgyvendinimo paslaugų ir kokybės lygio apgyvendinimo paslaugų klasifikavimo pažymėjimą neatlikus klasifikuojamo objekto apžiūros tais atvejais, kai pasikeičia apgyvendinimo paslaugų teikėjas, kuris turi galiojantį apgyvendinimo paslaugų klasifikavimo pažymėjimą, ir nuo jo išdavimo dienos yra praėję ne daugiau kaip 2 metai;

3) nurodyti prašymą išduoti apgyvendinimo paslaugų klasifikavimo pažymėjimą ir klasifikavimo anketą pateikusiam asmeniui per 5 darbo dienas ištaisyti pateiktą prašymo išduoti apgyvendinimo paslaugų klasifikavimo pažymėjimą ir klasifikavimo anketos trūkumus;

4) informuoti prašymą išduoti apgyvendinimo paslaugų klasifikavimo pažymėjimą ir klasifikavimo anketą pateikusį asmenį apie galimybę pateikti prašymą išduoti apgyvendinimo paslaugų klasifikavimo pažymėjimą ir klasifikavimo anketą dėl kitų klasifikuojamųjų apgyvendinimo paslaugų ar kokybės lygio arba šio įstatymo 34 straipsnio 1 dalyje nurodytą pranešimą, jeigu pateikto prašymo išduoti apgyvendinimo paslaugų klasifikavimo pažymėjimą ir klasifikavimo anketos ar klasifikuojamo objekto trūkumai negali būti ištaisyti.

4. Vyriausybės įgaliota institucija per 40 darbo dienų nuo prašymo išduoti apgyvendinimo paslaugų klasifikavimo pažymėjimą ir klasifikavimo anketos pripažinimo tinkamais dienos atlieka klasifikuojamo objekto apžiūrą ir priima sprendimą:

1) išduoti prašyme išduoti apgyvendinimo paslaugų klasifikavimo pažymėjimą nurodytų klasifikuojamųjų apgyvendinimo paslaugų ir kokybės lygio apgyvendinimo paslaugų klasifikavimo pažymėjimą;

2) nurodyti prašymą išduoti apgyvendinimo paslaugų klasifikavimo pažymėjimą ir klasifikavimo anketą pateikusiam asmeniui ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo šio nurodymo gavimo dienos ištaisyti klasifikuojamo objekto apžiūros metu nustatytus trūkumus;

3) neišduoti prašyme išduoti apgyvendinimo paslaugų klasifikavimo pažymėjimą nurodytų klasifikuojamųjų apgyvendinimo paslaugų ar kokybės lygio apgyvendinimo paslaugų klasifikavimo pažymėjimo, jeigu klasifikuojamas objektas neatitinka šio įstatymo 31 straipsnio 3 dalyje nurodytų atitinkamų apgyvendinimo paslaugų privalomų klasifikavimo reikalavimų ar (ir) nesurenka atitinkamų apgyvendinimo paslaugų klasifikavimo reikalavimuose nustatyto reikiamo balų skaičiaus.

5. Jeigu prašymą išduoti apgyvendinimo paslaugų klasifikavimo pažymėjimą pateikęs asmuo neištaiso klasifikuojamo objekto apžiūros metu nustatytų trūkumų per šio straipsnio 4 dalies 2 punkte nurodytą terminą, Vyriausybės įgaliota institucija ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo termino, skirto trūkumams ištaisyti, pabaigos dienos priima sprendimą neišduoti apgyvendinimo paslaugų klasifikavimo pažymėjimo.

6. Vyriausybės įgaliota institucija išduoda apgyvendinimo paslaugų klasifikavimo pažymėjimą 5 metams. Apgyvendinimo paslaugų klasifikavimo pažymėjimo galiojimo laikotarpiu Vyriausybės įgaliota institucija, nustačiusi, kad klasifikuojamas objektas neatitinka šio įstatymo 31 straipsnio 3 dalyje nurodytų atitinkamos apgyvendinimo paslaugų rūšies privalomų klasifikavimo reikalavimų, įpareigoja klasifikuojamųjų apgyvendinimo paslaugų teikėją per šio straipsnio 4 dalies 2 punkte nurodytą terminą ištaisyti nustatytus trūkumus.

7. Vyriausybės įgaliota institucija panaikina apgyvendinimo paslaugų klasifikavimo pažymėjimo galiojimą, kai:

- 1) klasifikuojamųjų apgyvendinimo paslaugų teikėjas nutraukia veiklą ar paties prašymu;
- 2) klasifikuojamųjų apgyvendinimo paslaugų teikėjas – fizinis asmuo – miršta;
- 3) klasifikuojamųjų apgyvendinimo paslaugų teikėjas – juridinis asmuo – yra likviduojamas arba pasibaigia kitais įstatymų, reglamentuojančių juridinių asmenų veiklą, nustatytais pagrindais;

- 4) klasifikuojamųjų apgyvendinimo paslaugų teikėjas neįvykdo šio straipsnio 6 dalyje nustatyto Vyriausybės įgaliotos institucijos įpareigojimo ištaisyti nustatytus trūkumus per šio straipsnio 4 dalies 2 punkte nurodytą terminą;

- 5) klasifikuojamųjų apgyvendinimo paslaugų teikėjo prašymu Vyriausybės įgaliota institucija išduoda naują apgyvendinimo paslaugų klasifikavimo pažymėjimą tame pačiame klasifikuojamame objekte.

8. Ekonomikos ir inovacijų ministras tvirtina apgyvendinimo paslaugų klasifikavimo pažymėjimo išdavimo ir galiojimo panaikinimo tvarkos aprašą.

34 straipsnis. Neklasifikuojamųjų apgyvendinimo paslaugų teikimas

1. Asmuo, norintis teikti neklasifikuojamąsias apgyvendinimo paslaugas, iki šios veiklos vykdymo pradžios Vyriausybės įgaliotai institucijai pateikia Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatytos formos pranešimą apie neklasifikuojamųjų apgyvendinimo paslaugų teikimą. Asmuo kitą dieną nuo pranešimo apie neklasifikuojamųjų apgyvendinimo paslaugų pateikimo Vyriausybės įgaliotai institucijai dienos arba nuo pranešimo apie neklasifikuojamųjų apgyvendinimo paslaugų teikimą nurodytos dienos, jeigu ši diena vėlesnė negu kita diena po pranešimo pateikimo dienos, įtraukiamas į neklasifikuojamųjų apgyvendinimo paslaugų teikėjų sąrašą ir gali teikti neklasifikuojamąsias apgyvendinimo paslaugas.

2. Vyriausybės įgaliota institucija išbraukia apgyvendinimo paslaugų teikėją iš neklasifikuojamųjų apgyvendinimo paslaugų teikėjų sąrašo, kai:

- 1) neklasifikuojamųjų apgyvendinimo paslaugų teikėjas nutraukia veiklą ar paties prašymu;

- 2) neklasifikuojamųjų apgyvendinimo paslaugų teikėjas – fizinis asmuo – miršta;
- 3) neklasifikuojamųjų apgyvendinimo paslaugų teikėjas – juridinis asmuo – yra likviduojamas arba pasibaigia kitais įstatymų, reglamentuojančių juridinių asmenų veiklą, nustatytais pagrindais.

IV SKYRIUS

TURIZMO PASLAUGŲ TEIKĖJŲ VEIKLOS PRIEŽIŪRA IR ATSAKOMYBĖ

35 straipsnis. Vyriausybės įgaliotos institucijos teisės atliekant turizmo paslaugų teikėjų veiklos priežiūrą

1. Lietuvos Respublikoje įsteigtų kelionių organizatorių, kelionių pardavimo agentų, turizmo paslaugų rinkinių pardavėjų, apgyvendinimo paslaugų teikėjų veiklos priežiūrą atlieka Vyriausybės įgaliota institucija Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo, šio įstatymo ir ekonomikos ir inovacijų ministro nustatyta tvarka.

2. Vyriausybės įgaliota institucija, atlikdama šio straipsnio 1 dalyje nurodytą turizmo paslaugų teikėjų veiklos priežiūrą, turi teisę:

- 1) gauti iš valstybės ir savivaldybės institucijų bei įstaigų ir organizacijų, valstybės registrų informacinių sistemų, kitų fizinių ir juridinių asmenų informaciją, duomenis, įskaitant asmens duomenis, reikalingus turizmo paslaugų teikėjų priežiūros funkcijoms atlikti;
- 2) kreiptis į Lietuvos Respublikos, kitos Europos Sąjungos valstybės narės, Europos ekonominės erdvės valstybės, Šveicarijos Konfederacijos, trečiosios valstybės kompetentingas institucijas, turizmo paslaugų teikėjus dėl informacijos gavimo;
- 3) atlikti reikalingus turizmo paslaugų teikėjų, išskyrus gidus, patikrinimus;
- 4) reikalauti, kad turizmo paslaugų teikėjas, išskyrus gidus, atvyktų į Vyriausybės įgaliotą instituciją ir pateiktų paaiškinimus žodžiu ar raštu.

36 straipsnis. Informacijos teikimas ir skelbimas

1. Prašymai, deklaracijos, pranešimai, pretenzijos (skundai), ataskaitos ir įplaukų lentelės Vyriausybės įgaliotai institucijai teikiami elektroninių ryšių priemonėmis (per elektroninius valdžios vartus, taip pat per kontaktinį centrą, kaip jis suprantamas Paslaugų įstatyme) ir neelektroninėmis priemonėmis (paštu, elektroniniu paštu, tiesiogiai kreipiantis į Vyriausybės įgaliotą instituciją).

2. Vyriausybės įgaliota institucija, siekdama suteikti keliautojams, lankytojams ir turistams aktualią informaciją apie turizmo paslaugų teikėjus ir jų vykdomos veiklos teisėtumą, savo interneto svetainėje skelbia šią informaciją apie:

1) kelionių organizatorius: kelionių organizatoriaus – fizinio asmens – vardą, pavardę ar juridinio asmens pavadinimą, juridinio asmens kodą, veiklos rūšį (vietinio turizmo kelionių organizatorius, atvykstamojo turizmo kelionių organizatorius, išvykstamojo turizmo kelionių organizatorius), turimo kelionių organizatoriaus prievolių įvykdymo užtikrinimo sumą ir jo galiojimo datą, kelionių organizatoriaus pažymėjimo numerį bei pažymėjimo išdavimo datą, veiklos adresą, interneto svetainės adresą, Vyriausybės įgaliotos institucijos sprendimo dėl kelionių organizatoriaus pažymėjimo galiojimo sustabdymo teisinį pagrindą, sustabdymo termino pabaigos datą, Vyriausybės įgaliotos institucijos sprendimo dėl kelionių organizatoriaus pažymėjimo galiojimo panaikinimo priėmimo datą ir jo teisinį pagrindą;

2) kelionių pardavimo agentus: kelionių pardavimo agento – fizinio asmens – vardą, pavardę ar juridinio asmens pavadinimą, juridinio asmens kodą, veiklos adresą, interneto svetainės adresą, licencijos numerį ir licencijos išdavimo datą, Vyriausybės įgaliotos institucijos sprendimo panaikinti kelionių pardavimo agento teisę vykdyti kelionių pardavimo agento veiklą priėmimo datą ir jo teisinį pagrindą;

3) turizmo paslaugų rinkinių pardavėjus: turizmo paslaugų rinkinio pardavėjo – fizinio asmens – vardą, pavardę ar juridinio asmens pavadinimą, juridinio asmens kodą, veiklos adresą, interneto svetainės adresą, licencijos numerį ir licencijos išdavimo datą, turimo turizmo paslaugų rinkinio pardavėjo prievolių įvykdymo užtikrinimo sumą ir jo galiojimo datą, Vyriausybės įgaliotos institucijos sprendimo panaikinti turizmo paslaugų rinkinio pardavėjo teisę vykdyti turizmo paslaugų rinkinio pardavėjo veiklą priėmimo datą ir jo teisinį pagrindą;

4) gidus: gido vardą, pavardę, gido pažymėjimo numerį, šio pažymėjimo išdavimo datą, užsienio kalbą, kuria vedamos ekskursijos;

5) asmenis, turinčius teisę laikinai ir kartais teikti gido paslaugas Lietuvos Respublikoje: asmens, turinčio teisę laikinai ir kartais teikti gido paslaugas Lietuvos Respublikoje, vardą, pavardę, įsisteigimo valstybę, paslaugų teikimo Lietuvos Respublikoje laikotarpį;

6) klasifikuojamųjų apgyvendinimo paslaugų teikėjus: apgyvendinimo paslaugų teikėjo – fizinio asmens – vardą, pavardę ar juridinio asmens pavadinimą, juridinio asmens kodą, apgyvendinimo paslaugą, apgyvendinimo paslaugų kokybės lygį (žvaigždučių skaičių), klasifikuojamo objekto pavadinimą, apgyvendinimo paslaugų teikimo adresą, apgyvendinimo paslaugų klasifikavimo pažymėjimo numerį ir jo galiojimo datą, bendrą klasifikuojamo objekto kambarių ar aikštelių ir vietų skaičių;

7) neklasifikuojamųjų apgyvendinimo paslaugų teikėjus: apgyvendinimo paslaugų teikėjo – fizinio asmens – vardą, pavardę ar juridinio asmens pavadinimą, juridinio asmens kodą, apgyvendinimo paslaugą, neklasifikuojamųjų apgyvendinimo paslaugų objekto pavadinimą,

apgyvendinimo paslaugų teikimo adresą, licencijos numerį, bendrą neklasifikuojamųjų apgyvendinimo paslaugų objekto kambarių ar aikštelių ir vietų skaičių.

3. Informacija, nurodyta šio straipsnio 2 dalyje, Vyriausybės įgaliotos institucijos interneto svetainėje atnaujinama ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo atitinkamo Vyriausybės įgaliotos institucijos sprendimo priėmimo dienos.

4. Informacija apie Vyriausybės įgaliotos institucijos sprendimo dėl kelionių organizatoriaus pažymėjimo galiojimo panaikinimo, turizmo paslaugų rinkinio pardavėjo ar kelionių pardavimo agento teisės vykdyti veiklą panaikinimo priėmimo datą ir šio sprendimo teisinį pagrindą Vyriausybės įgaliotos institucijos interneto svetainėje skelbiama 5 metus. Kita šio straipsnio 2 dalyje nurodyta informacija skelbiama tol, kol yra aktuali.

V SKYRIUS

TURIZMO VALSTYBINIS VALDYMAS

37 straipsnis. Turizmo valstybinis valdymas

1. Turizmo valstybinio valdymo funkcijas Lietuvos Respublikoje atlieka Vyriausybė, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija, Vyriausybės įgaliota institucija, Vyriausybės įgaliotas viešasis juridinis asmuo, savivaldybės.

2. Vyriausybė:

- 1) Nacionaliniame pažangos plane nustato turizmo politikos pažangos uždavinius, nacionalinėse plėtros programose – šiuos uždavinius įgyvendinančias priemones;
- 2) atlieka kitas įstatymų nustatytas funkcijas.

38 straipsnis. Ekonomikos ir inovacijų ministerija

Ekonomikos ir inovacijų ministerija:

- 1) dalyvauja rengiant Nacionalinį pažangos planą dėl turizmo politikos pažangos uždavinių nustatymo;
- 2) formuoja valstybės politiką turizmo srityje, organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja jos įgyvendinimą;
- 3) rengia turizmo politikos pažangos uždavinius įgyvendinančias nacionalines plėtros programas ir (ar) priemones, organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja jų įgyvendinimą;
- 4) rengia ir teikia pasiūlymus Vyriausybei dėl kurortų ir kurortinių teritorijų plėtros;
- 5) dalyvauja tarptautinių turizmo ir su turizmu susijusių institucijų ir organizacijų, formuojančių turizmo politiką, veikloje;

6) atlieka kitas šiame įstatyme ir kituose turizmo veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytas funkcijas.

39 straipsnis. Vyriausybės įgaliota institucija

Vyriausybės įgaliota institucija, įgyvendindama šio įstatymo nuostatas, atlieka šias funkcijas:

- 1) įgyvendina turizmo politiką turizmo paslaugų teikėjų veiklos priežiūros srityje;
- 2) atlieka kelionių organizatorių, kelionių pardavimo agentų, turizmo paslaugų rinkinių pardavėjų, apgyvendinimo paslaugų teikėjų veiklos priežiūrą;
- 3) atstovauja keliautojų interesams kelionių organizatoriaus ir turizmo paslaugų rinkinio pardavėjo nemokumo ar bankroto bylos kelionių organizatoriui iškelimo, bankroto proceso ne teismo tvarka pradėjimo arba likvidavimo procedūros pradėjimo atvejais, kelionių organizatoriaus ar turizmo paslaugų rinkinio pardavėjo – fizinio asmens – mirties atveju, taip pat kelionių organizatoriaus pažymėjimo galiojimo panaikinimo, jeigu kelionių organizatorius turi neįvykdytų įsipareigojimų keliautojams pagal sudarytas organizuotos turistinės kelionės sutartis, bei teisės vykdyti turizmo paslaugų rinkinio pardavėjo veiklą panaikinimo, jeigu turizmo paslaugų rinkinio pardavėjas turi neįvykdytų įsipareigojimų keliautojams, atvejais ir organizuoja keliautojų grąžinimą ekonomikos ir inovacijų ministro nustatyta tvarka;
- 4) atlieka kitas šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose turizmo rinkos priežiūrą, nustatytas funkcijas.

40 straipsnis. Vyriausybės įgaliotas viešasis juridinis asmuo

1. Vyriausybės įgaliotas viešasis juridinis asmuo atlieka šias funkcijas:
 - 1) įgyvendina ir administruoja ekonomikos ir inovacijų ministro patvirtintas turizmo priemones ir jas įgyvendinančius projektus;
 - 2) teikia viešąsias paslaugas:
 - a) kurdamas valstybės turizmo įvaizdį, didindamas Lietuvos žinomumą ir skatindamas atvykstamojo ir vietinio turizmo plėtrą per rengiamus ir įgyvendinamus projektus;
 - b) vykdydamas turizmo politikai formuoti ir turizmo sektoriaus plėtrai skatinti reikalingus tyrimus, rengdamas metodinę medžiagą, vykdydamas neformalųjį švietimą ir organizuodamas mokymus, skirtus valstybės ir savivaldybių institucijoms, įstaigoms ir organizacijoms, asociacijoms, kitiems juridiniams ir (ar) fiziniams asmenimis, siekiant supažindinti su išvardytų tyrimų metu surinktais duomenimis;
 - c) informuodamas ir konsultuodamas gyventojus ir verslo subjektus apie turizmo paslaugas, viešąją turizmo ir poilsio infrastruktūrą;

3) rengia ir įgyvendina valstybinės reikšmės viešosios turizmo ir poilsio infrastruktūros, rinkodaros projektus turizmo srityje;

4) kuria Lietuvos turizmo maršrutus;

5) inicijuoja ir įgyvendina turizmo rinkodaros srities tarptautinio bendradarbiavimo priemones;

6) rengia ir teikia siūlymus Ekonomikos ir inovacijų ministerijai dėl svarbiausių sprendimų turizmo sektoriaus iššūkių, atlieka užsienio turizmo rinkų analizę, Lietuvos turizmo stebėseną, stebėsenos metu surinktų duomenų analizę ir teikia informaciją valstybės institucijoms, įstaigoms bei tarptautinėms organizacijoms;

7) teikia siūlymus Ekonomikos ir inovacijų ministerijai dėl prioritetinių turizmo rinkų atrankos kriterijų nustatymo ir prioritetinių turizmo rinkų sąrašo tvirtinimo;

8) renka, kaupia, saugo, sistemina, analizuoja, vertina ir kitaip tvarko šio įstatymo 32 straipsnio 1 dalies 3 punkte ir kituose turizmo srities teisės aktuose nustatytus duomenis apie turizmo išteklius, keliautojų ir turistų asmens duomenis;

9) atlieka kitas funkcijas, susijusias su Lietuvos Respublikos, kaip turistinės vietovės, žinomumo didinimu, atvykstamojo ir vietinio turizmo plėtra.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nustatyta veikla yra finansuojama iš Ekonomikos ir inovacijų ministerijai skirtų valstybės biudžeto asignavimų ir (ar) kitų lėšų.

41 straipsnis. Savivaldybių kompetencija turizmo srityje

Savivaldybės:

1) skatina turizmo verslą kaip darbo vietų kūrimo ir gyventojų užimtumo priemonę;

2) turizmo politikos pažangos uždavinius įgyvendinančių nacionalinių plėtros programų priemones įgyvendina per savivaldybės planavimo dokumentus;

3) rengia ir įgyvendina viešosios turizmo ir poilsio infrastruktūros projektus;

4) steigia savivaldybių turizmo informacijos centrus, dalyvauja steigiant turizmo informacijos centrus arba suteikia teisę atlikti turizmo informacijos centro funkcijas, teikia savivaldybės turizmo informacijos centrams dotacijas šio įstatymo 30 straipsnio 2 dalyje nustatytoms funkcijoms atlikti;

5) planuoja ir įgyvendina priemones, reikalingas rekreacinių teritorijų apsaugai, poilsio ir turizmo veiklai šiose teritorijose plėtoti, tvarko rekreacinių teritorijų apskaitą, tvirtina rekreacinių teritorijų naudojimo reglamentus;

6) atlieka kitas funkcijas, susijusias su konkrečios geografinės teritorijos, kaip turistinės vietovės, žinomumo didinimu, atvykstamojo ir vietinio turizmo plėtra ir kituose turizmo veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytas funkcijas.

42 straipsnis. Turizmo taryba

1. Turizmo plėtros ir skatinimo klausimams nagrinėti ir pasiūlymams šio įstatymo 37 straipsnio 1 dalyje nurodytoms institucijoms teikti iš turizmo verslo asociacijų, kitų asociacijų ar organizacijų, Lietuvos savivaldybių asociacijos ir valstybės institucijų atstovų sudaroma nuolatinė Turizmo taryba. Ne mažiau kaip pusę Turizmo tarybos narių turi sudaryti šioje dalyje nurodytų asociacijų ar organizacijų deleguoti atstovai.

2. Turizmo taryba sudaroma ir veikia vadovaudamasi ekonomikos ir inovacijų ministro patvirtintais Turizmo tarybos nuostatais.

3. Turizmo tarybos sudėtį tvirtina ekonomikos ir inovacijų ministras.

4. Turizmo tarybą techniškai aptarnauja Ekonomikos ir inovacijų ministerija.

43 straipsnis. Nacionalinė turizmo informacinė sistema

1. Nacionalinė turizmo informacinė sistema yra valstybės informacinė sistema, skirta rinkti, kaupti, saugoti, sisteminti, analizuoti, vertinti keliautojų ir turistų asmens duomenis ir turizmo išteklių duomenis, informaciją, dokumentus, taip pat teikti su jais susijusias viešąsias paslaugas.

2. Asmens duomenų tvarkymo Nacionalinėje turizmo informacinėje sistemoje tikslas – keliautojų ir turistų apskaitos ir 1990 m. birželio 19 d. Konvencijos dėl Šengeno susitarimo, 1985 m. birželio 14 d. sudaryto tarp Beniliukso ekonominės sąjungos valstybių, Vokietijos Federacinės Respublikos ir Prancūzijos Respublikos Vyriausybių, dėl laipsniško jų bendrų sienų kontrolės panaikinimo įgyvendinimo 45 straipsnio 1 dalies b punkte nurodyti tikslai.

3. Institucijos ir įstaigos, kiti juridiniai ir (ar) fiziniai asmenys ekonomikos ir inovacijų ministro patvirtintuose Nacionalinės turizmo informacinės sistemos nuostatuose nustatyta tvarka privalo teikti į Nacionalinę turizmo informacinę sistemą duomenis (įskaitant asmens duomenis), būtinus šio įstatymo nustatytiems tikslams pasiekti.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 2015 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/2302 dėl kelionės paslaugų paketų ir susijusių kelionės paslaugų rinkinių, kuria iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2006/2004 ir Direktyva 2011/83/ES bei panaikinama Tarybos direktyva 90/314/EEB.

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-239](#), 2001-04-05, Žin., 2001, Nr. 34-1128 (2001-04-20), i. k. 1011010ISTA00IX-239
Lietuvos Respublikos turizmo įstatymo 18 straipsnio pakeitimo įstatymas
2.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-1211](#), 2002-12-03, Žin., 2002, Nr. 123-5507 (2002-12-24), i. k. 1021010ISTA0IX-1211
Lietuvos Respublikos turizmo įstatymo pakeitimo įstatymas
3.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-1854](#), 2003-11-25, Žin., 2003, Nr. 114-5119 (2003-12-05), i. k. 1031010ISTA0IX-1854
Lietuvos Respublikos turizmo įstatymo 14 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymas
4.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-2476](#), 2004-10-12, Žin., 2004, Nr. 156-5689 (2004-10-26), i. k. 1041010ISTA0IX-2476
Lietuvos Respublikos turizmo įstatymo 2 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymas
5.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [X-308](#), 2005-07-05, Žin., 2005, Nr. 88-3285 (2005-07-21), i. k. 1051010ISTA000X-308
Lietuvos Respublikos turizmo įstatymo 2, 19, 23 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas
6.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-1496](#), 2011-06-22, Žin., 2011, Nr. 85-4138 (2011-07-13), i. k. 1111010ISTA0XI-1496
Lietuvos Respublikos turizmo įstatymo pakeitimo įstatymas
7.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-873](#), 2014-05-08, paskelbta TAR 2014-05-21, i. k. 2014-05577
Lietuvos Respublikos turizmo įstatymo Nr. VIII-667 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 18 straipsnių, septintojo skirsnio pavadinimo pakeitimo, įstatymo papildymo 4-1 straipsniu ir 20 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymas
8.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-1307](#), 2014-11-06, paskelbta TAR 2014-11-18, i. k. 2014-17033
Lietuvos Respublikos turizmo įstatymo Nr. VIII-667 8 straipsnio pakeitimo įstatymas
- 9.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1724](#), 2015-05-19, paskelbta TAR 2015-05-27, i. k. 2015-08126

Lietuvos Respublikos turizmo įstatymo Nr. VIII-667 18 straipsnio pakeitimo įstatymas

10.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1723](#), 2015-05-19, paskelbta TAR 2015-05-28, i. k. 2015-08223

Lietuvos Respublikos turizmo įstatymo Nr. VIII-667 2, 4, 4-1, 6, 7, 8, 15 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymas

11.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1447](#), 2018-06-30, paskelbta TAR 2018-07-11, i. k. 2018-11758

Lietuvos Respublikos turizmo įstatymo Nr. VIII-667 pakeitimo įstatymas

12.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1990](#), 2019-03-14, paskelbta TAR 2019-03-25, i. k. 2019-04585

Lietuvos Respublikos turizmo įstatymo Nr. VIII-667 9, 10, 15, 23, 28, 29, 30, 31, 32, 34, 36, 37, 38, 39 ir 41 straipsnių pakeitimo įstatymas

13.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2862](#), 2020-04-21, paskelbta TAR 2020-04-23, i. k. 2020-08529

Lietuvos Respublikos turizmo įstatymo Nr. VIII-667 2, 15 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 17-1 straipsniu įstatymas

14.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-3103](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-07-09, i. k. 2020-15309

Lietuvos Respublikos turizmo įstatymo Nr. VIII-667 2, 36, 37, 38, 39, 40 ir 41 straipsnių pakeitimo įstatymas

15.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-1464](#), 2022-10-27, paskelbta TAR 2022-11-07, i. k. 2022-22574

Lietuvos Respublikos turizmo įstatymo Nr. VIII-667 pakeitimo įstatymas

16.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-2572](#), 2024-04-25, paskelbta TAR 2024-05-02, i. k. 2024-08213

Lietuvos Respublikos turizmo įstatymo Nr. VIII-667 1 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 30-1 straipsniu įstatymas